

REGLEMENTE
FÖR
RIKSGÄLDSKONTORET,

utfärdadt vid slutet af 1913 års riksdag.

Innehållsförteckning.

- Allmänna bestämmelser §§ 1 och 2.
Riksgäldskontorets styrelse §§ 3—11.
 » lånerörelse §§ 12—19.
 » fonder §§ 20—24.
 » befattning med riksstatsinkomsterna §§ 25—30.
 » » » riksstatsutgifterna §§ 31—37.
På riksgäldskontoret anvisade kreditiv §§ 38 och 39.
Huvudbok och medelsredovisning §§ 40 och 41.
Fullmäktiges sammankomster §§ 42—49.
 » särskilda åligganden och uppdrag §§ 50—66.
Tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret, Riksdagens bibliotek och Riksdagens hus §§ 67—71.
Behandlingen av frågor rörande tjänsteförsummelse m. m. §§ 72—77.
Pensioneringen af tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret, Riksdagens bibliotek och Riksdagens hus §§ 78—80.

-
- Riksgäldskontorets vid 1912 års slut utbalanserade kapitalkulder, sid. 38.
 » » » » » » kapitalfordringar för utlämnade lån till vissa bestämda ändamål, sid. 43.
Av 1906 års Riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från järnvägslånefonden, sid. 59.
Av 1910 års Riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från järnvägslånefonden, sid. 61.
Av 1911 års Riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från fonden för bibanor i västra delarna av riket, sid. 64.
Instruktion för övervaktmästaren i Riksdagens hus, sid. 67.
Avlöningsstat för tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret sid. 68.
 » » » » Riksdagens bibliotek, sid. 69.
 » » » » Riksdagens hus, sid. 69.
Pensionsstat vid riksgäldskontoret, sid. 70.
Register till 1913 års reglemente för riksgäldskontoret, sid. 73.
-

Reglemente för riksgäldskontoret.

Allmänna bestämmelser.

§ 1.

Riksgäldskontoret har till föremål:

- a)* att ombesörja likviden av svenska statens skuld, för vilken Riksdagen enligt § 66 regeringsformen ansvarar;
- b)* att verkställa alla de utbetalningar, som av Rikets Ständer eller Riksdagen blivit å detta verk anvisade;
- c)* att mottaga, förvalta och redovisa alla härtill anslagna tillgångar och inkomster samt hålla uppkommande, till riksgäldskontoret levererade överskott och behållningar Riksdagen till handa;
- d)* att, i saknad av annan tillgång för bestridande av beviljade och å riksgäldskontoret anvisade utgifter, upplåna därtill oundgängligen erforderliga medel; och
- e)* att utföra alla uppdrag och åligganden, som riksgäldskontoret för övrigt av Rikets Ständer eller Riksdagen erhållit.

§ 2.

De till riksgäldskontoret hörande och dit anslagna medel må icke under någon förevändning eller med vad villkor som helst därifrån ryckas eller användas till andra behov än dem Riksdagen bestämt. Allt förordnande, som däremot strider, vare kraftlöst (68 § regeringsformen). Och må, vid likviderande av riksgäldskontorets fordringar, ackord, utan Riksdagens särskilda samtycke, icke medgivas.

Riksgäldskontorets styrelse.

§ 3.

Förvaltningen av riksgäldskontoret, dess medel och tillhörigheter är av Riksdagen uppdragen åt sju fullmäktige, vilka vid lagtima riksdag utses i den ordning, 71 § riksdagsordningen stadgar.

Vid fullmäktiges sammankomster föres ordet av den, som av Riksdagen blivit därtill utsedd; tillkommande fullmäktige att själva bland sig välja en vice ordförande att föra ordet, när hinder för ordföranden inträffar.

§ 4.

Uppkommer ledighet bland fullmäktige, inträder suppleant enligt av Riksdagen bestämd ordning.

§ 5.

Är styrelsen ej så fulltalig, som för besluts fattande erfordras, enligt vad här nedan föreskrives, äger fullmäktiges ordförande att inkalla erforderligt antal suppleanter.

§ 6.

Fullmäktige äro förbundna att vid riksgäldskontorets förvaltning ställa sig till efterrättelse ej mindre rikets grundlagar än även detta reglemente samt övriga rörande riksgäldskontoret gällande föreskrifter; börande fullmäktige dolt och förteगत hålla, vad vid kontorets förvaltning förefaller, som tyst vara bör.

§ 7.

Blir fullmäktig ledamot av statsrådet eller kommer i den författning, att han, jämlikt något av mom. a, b, c, d och e i 26 § riksdagsordningen, icke må såsom riksdagsman godkännas, skall han genast frånträda fullmäktigbefattningen och suppleant inträda i hans ställe.

§ 8.

Jämte noggrant iakttagande av vad i avseende på förvaltningen av riksgäldskontoret och dit anslagna medel är stadgat, åligger fullmäktige att omsorgsfullt vårda och befrämja detta verks rätt, säkerhet och förmån samt för övrigt vidtaga alla på fullmäktige ankommande åtgärder i och för verk-

ställigheten av de i sådant avseende meddelade beslut samt fullmäktige givna uppdrag.

§ 9.

Fullmäktige utse inom sig, på sätt sista punkten av § 48 innehåller, två deputerade, en förste och en andre, vilka det åligger att ombesörja lånemedels indragning, verkställa de för riksgäldskontorets räkning erforderliga utländska likvider, anordna medel till vissa av fullmäktige beslutade eller eljest ovillkorligen bestämda utbetalningar med mera, allt i överensstämmelse med de beslut och föreskrifter, som fullmäktige meddela; ägande deputerade att sig emellan närmare fördela dessa dem gemensamt tillhörande göromål. Vid varje sammankomst böra deputerade redogöra för sina åtgärder under den efter fullmäktiges näst föregående sammankomst förflutna tid.

Förste deputeraden utövar därjämte närmaste tillsyn över det sätt, varpå tjänstemännen fullgöra sina åligganden, och tillser, att fullmäktiges beslut varda i behörig tid och ordning verkställda. Han äger att under tiden mellan fullmäktiges sammanträden meddela nödiga föreskrifter samt att för sjukdoms- eller annat laga förfall eller för enskilda angelägenheters besörjande bevilja tjänstemännen ävensom vaktbetjante tjänstledighet under högst fjorton dagar, ävensom meddela föreskrift om tjänstens uppehållande intill fullmäktiges nästa ordinarie sammanträde. Han utövar jämväl beträffande värden av kontorets värdepapper det uppdrag, tjänstgöringsordningen i sådant avseende innehåller.

Deputerade äga att vardera under en och en halv månad årligen åtnjuta ledighet utan avdrag å arvodet. Till den bland fullmäktige, som av dem utses att under sådan ledighet bestrida deputerads befattning, utgår av de till riksgäldskontoret anslagna medel särskild ersättning med belopp, motsvarande den ledige deputeradens arvode för ifrågavarande tid.

Fullmäktige må vara obetaget att, om sådant finnes behöfligt för låne-transaktioner, utse ombud för bedrivande av därvid erforderliga underhandlingar.

§ 10.

Befallningar, som av någon annan än Riksdagen meddelas angående användandet av riksgäldskontorets tillgångar eller förvaltandet av samma verk, få icke av fullmäktige åtlydas och efterkommas; varande fullmäktige för sina åtgärder i denna egenskap Riksdagen eller dess bankoutskott

och revisorer allena redo skyldiga samt kunna icke för sitt förhållande till ansvar ställas utan i laga ordning och till följd av Riksdagens eller dess revisorers beslut eller, mellan riksdagar och revisioner, genom justitieombudsmannen.

§ 11.

Till ledning vid prövningen och avgörandet av förekommande ärenden, för vilkas behandling antingen icke några eller mindre tillämpliga och bestämda föreskrifter blivit meddelade, äga fullmäktige att av revisorerna begära råd och yttranden.

Riksgäldskontorets lånerörelse.

§ 12.

1. För beredande av tillgång till de utbetalningar, som blivit av Riksdagen anvisade att täckas av lånemedel eller i övrigt skola utgå av dylika medel, äger riksgäldskontoret att i mån av behov försälja obligationer, uppsägbara från långivarens sida, men ställda att återbetalas antingen viss tid efter av riksgäldskontoret verkställd uppsägning eller enligt uppgjord amorteringsplan, med rätt tillika för fullmäktige att bestämma dessa obligationers valörer, räntefot och uppsägningstid.

2. För konvertering af äldre statslån, när omständigheterna därtill föranleda och sådant med fördel för staten kan ske, äga fullmäktige att, på sätt och till belopp fullmäktige finna lämpligt, dock ej utöver vad som till konvertering åtgår, försälja eller träffa avtal om blivande försäljning av statsobligationer, förskrivna med lägre ränta än det statslån, som utgör föremål för konvertering.

3. Därest fullmäktige finna sådant med hänsyn till lånemarknadens läge eller eljest ändamålsenligt, äga fullmäktige att i övrigt verkställa medgiven upplåning mot riksgäldskontorets skuldförbindelser eller begagnande av krediter på villkor, som fullmäktige med hänsyn till de vid upplåningen sig företeende omständigheter och förhållanden äga bestämma.

4. För beredande av tillgång till kassaförstärkning åt statsverket, då sådan enligt Kungl. Maj:ts beslut påkallas, äga fullmäktige i mån av behov upplåna medel mot vare sig riksgäldskontorets skuldförbindelser eller obligationer i svenskt mynt, ställda till inlösen antingen efter viss förfallotid eller efter föregången, av riksgäldskontoret verkställd uppsägning, och må

fullmäktige, jämväl i avseende å denna upplåning, såväl bestämma räntevillkoren som fastställa betalningsterminerna.

§ 13

1. Fullmäktige i riksgäldskontoret äga att på framställning av fullmäktige i riksbanken ställa till riksbankens förfogande riksgäldskontorets skuldförbindelser i form av skattkamarväxlar eller i annan form intill ett belopp av 40,000,000 kronor i utländskt mynt med en löpetid av högst två år ävensom att genom överenskommelse med fullmäktige i riksbanken träffa erforderliga närmare bestämmelser rörande skuldförbindelsernas form, belopp, löpetid, myntslag, inlösen m. m.

2. 1911 års Riksdag har medgivit, att postsparbanken må äga att vid behov av medel för bedrivande av sin rörelse få i riksgäldskontoret tillgodojuta kredit till ett belopp av högst 5,000,000 kronor mot gottgörelse, motsvarande den effektiva ränta jämte lånekostnader, som riksgäldskontoret enligt sina beräkningar har att självt utgiva å sålunda försträckta medel, ävensom på de villkor i övrigt, som genom överenskommelse mellan fullmäktige i riksgäldskontoret och styrelsen för postsparbanken varda fastställda.

För beredande av medel till ifrågakommande utbetalningar å nämnda kredit äger riksgäldskontoret i mån av behov verkställa upplåning på sätt rörande kassaförstärkning åt statsverket stadgats.

§ 14.

1. Om sådana statsobligationer, i vilka någon viss, ovillkorlig återbetalning medelst årlig amortering ej blivit av staten utfäst, varda av fullmäktige i riksgäldskontoret utfärdade, skola fullmäktige snarast möjligt göra framställning till Riksdagen om anvisande å riksstaten under titel »Utgifter för kapitalökning. Avbetalning å statsskulden» av de medel, vilka böra årligen avsättas till fonden för statsskuldens amortering.

2. I avseende på riksgäldskontorets skulder, om vilka kontorets räkenskaper och handlingar lämna fullständig upplysning, och vilkas kapitalbelopp vid nästlidna års slut finnas summariskt uppgivna uti en vid detta reglemente fogad bilaga, jämväl innefattande förteckning å vid årsskiftet befintliga återstående utgifter å föregående års låneanslag, böra i övrigt de föreskrifter, som äro intagna uti de vid föregående riksdagar för riksgäldskontoret

utfärdade reglementen, i de delar, samma föreskrifter ännu icke blivit fullgjorda, fortfarande tjäna till efterrättelse.

3. Där preskriptionstid i avseende på någon särskild del av riksgäldskontorets skulder icke blivit stadgad, skola skulderna, intill dess annorlunda förordnas, i vederbörlig ordning likvideras, utan avseende å den tid, inom vilken fordringar hos enskilda eller hos Kungl. Maj:t och kronan skola nu eller framdeles göras gällande.

4. Då s. k. riksgäldssedlar i riksgäldskontoret till inlösen företes, äga fullmäktige att, därest sedlarna finnas riktiga, desamma infria.

5. Fullmäktige må, när sådant icke för riksgäldskontoret medför olägenhet, kunna medgiva omedelbar inlösen i riksgäldskontoret av förfallna obligationer och räntekuponger, fastän desamma enligt obligationernas lydelse och stadgandena i lånekontrakten böra å däruti angivna utrikes orter infrias; för vilket ändamål fullmäktige må träffa erforderliga överenskommelser med de lånövertagare, som kontraktens enligt skola ombesörja denna inlösen.

6. Beträffande antalet egenhändiga underskrifter å riksgäldskontorets obligationer skall gälla, att obligationer, som komma att av riksgäldskontoret utfärdas, böra, då deras valör överstiger 1,000 kronor eller motsvarande belopp i utländskt myntslag, vara försedda med minst en handskreven namnteckning, samt att obligationer å lägre valör må kunna av riksgäldskontoret utfärdas utan att vara försedda med någon handskreven namnteckning.

§ 15.

1. Fullmäktige må i riksgäldskontoret inrätta en statsskuldbok. Fordran på grund av riksgäldskontorets obligationer av de lån, som fullmäktige bestämma, må kunna genom obligationers inlämnande till riksgäldskontoret förvandlas till en i statsskuldboken införd fordran. Fullmäktige äga fastställa bestämmelserna rörande statsskuldbokens anordning samt villkoren för dess begagnande.

2. Till innehavaren ställd obligation må, då därom hos fullmäktige göres framställning, på viss namngiven person överlåtas för att endast i dennes hand vara gällande samt, därest ägaren sedermera det önskar, ånyo kunna göras gällande i varje innehavares hand, allt under de villkor i avseende på behöriga anteckningar å själva obligationen samt i kontorets räkenskaper, som fullmäktige äga föreskriva.

§ 16.

För bestridande av riksgäldskontoret åliggande betalningar äger detta verk att begagna ett kreditiv i riksbanken till belopp av högst 1,500,000 kronor; börande i avseende på kreditivets begagnande de i bankoreglementet därom meddelade föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 17.

1. Riksgäldskontorets kontanta tillgångar skola, såvitt och så länge de icke behöva användas för samma verk åliggande utbetalningar, insättas i riksbanken eller hållas allmänna rörelsen till handa och göras räntebärande genom deras utlåning på sätt, som fullmäktige i riksgäldskontoret anse innefatta full säkerhet; ägande fullmäktige jämväl att för sådana medel uppköpa obligationer eller andra förbindelser, som anses kunna utan svårighet och kapitalförlust vid inträffande behov föryttras. Vid utlåning skola riksgäldskontorets räntebärande obligationer såsom hypotek åtnjuta företräde framför varje annan erbjuden säkerhet. Utlåningstiden, lånesummans förhållande till hypoteket samt den ränta, vilken för ifrågavarande lån skall till riksgäldskontoret erläggas, må, med avseende å såväl penningställningen som säkerhetens beskaffenhet, av fullmäktige bestämmas.

2. De medel till belopp av 15,000,000 kronor, som av fullmäktige i riksgäldskontoret enligt bemyndigande av 1904 års Riksdag anskaffats för beredande åt riksgäldskontoret av kassareserver i utlandet, böra i regel hållas inestående hos utländska banker och bankirhus eller vara placerade i främmande staters skuldförbindelser.

§ 18.

Därest statsverket erhåller större behållningar å sina räkningar i riksbanken än som för de löpande statsutgifternas bestridande anses erforderliga, äger riksgäldskontoret att, på de återbetalningsvillkor, som av fullmäktige medgivs, sådana behållningar av statsverket till förvaltning mottaga.

§ 19.

Utfärdas av riksgäldskontoret nya obligationer, skola fullmäktige underställa Kungl. Maj:ts fastställelse de beslut, som rörande sådan upplåning fattas, med anhållan, att Kungl. Maj:t täcktes å det nya lånet meddela sin garanti.

Riksgäldskontorets fonder.

§ 20.

Riksgäldskontoret förvaltar och skall särskilt bokföra den s. k. *likvidations- och amortisementsfonden*, till vilken, enligt vad i § 33 sägs, överföras de medel, vilka få av riksgäldskontoret lyftas å de i riksstaten uppförda anslagen till avbetalning och förräntning av statsskulden.

Från denna fond skola under år 1914 utgå:

dels de annuitetsanslag, som avse amortering och förräntning av amorteringslånen, nämligen

för 1880 års lån	kronor	5,163,364: 64
» 1886 » »	»	2,473,955: 83
» 1890 » »	»	1,505,267: 78
» 1899 » »	»	1,523,602: 80

dels de annuitetsanslag, som avse amortering och förräntning av övertagna lån, nämligen

för kommunlån	kronor	65,051: 81
» Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags obligationslån ...	»	41,360: —
» Järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens obligationslån		
av år 1898	»	87,720: —
» år 1902	»	46,680: —

dels de annuitetsanslag, som avse statsräntelånen, nämligen

för 3,6 % lånet	kronor	3,824,379: 36
» 1888 års lån	»	885,333: 33
» 1894 » »	»	672,300: —
» 1900 » »	»	1,452,800: —
» 1904 » »	»	1,380,000: —
» 1906 » »	»	1,656,000: —
» 1907 » »	»	1,872,000: —
» 1908 » »	»	2,451,600: —
» 1911 » »	»	3,240,000: —

och extra avsättning, enligt 1913

års Riksdags beslut, till fonden

för statsskuldens amortering ... » 500,000: —

dels ock ränta å svenska skattkammars-

vexlar per $1\frac{5}{4}$ 1915 » 799,040: —

samt ränta å medgifven och beräknad men ännu icke verkställd upplåning.

Av de för statsräntelånen avsedda annuitetsanslagen skall utgå ränta å vederbörande lån, och till den i nästföljande § omnämnda fonden för statsskuldens amortering skola överföras de å riksstaten anvisade avsättningsbelopp.

§ 21.

Hos riksgäldskontoret skall finnas upplagd en *fond för statsskuldens amortering*, till vilken från likvidations- och amortisationsfonden överföres, på sätt i nästföregående paragraf omnämnes, de för fonden avsedda medel.

Behållningen av denna fond skall av fullmäktige förräntas samt med hänsyn till föreliggande förhållanden användas antingen till amortering av statsskulden medelst utlottning eller obligationsköp eller ock till minskning i den nya upplåning, vartill fullmäktige av Riksdagen erhållit bemyndigande. Med avseende å statsskuldens amortering skall iakttagas, att 1894 års statslån skall vara slutbetalt senast inom år 1950.

§ 22.

1. De medel, som blivit av Riksdagen avsatta till understödande av enskilda järnvägsanläggningar, skola av riksgäldskontoret förvaltas och bokföras under namn av *järnvägslånefonden*.

Denna fonds kapitalfordringar vid 1912 års utgång samt de bestämmelser, som gälla för låneunderstöd från fonden, finnas angivna i de vid detta reglemente fogade särskilda bilagor.

2. De medel, som blivit av Riksdagen anslagna för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom västra delarna av Värmlands, Kopparbergs och Jämtlands län samt delar av Bohuslän och Dalsland, skola av riksgäldskontoret förvaltas i enlighet med de av Riksdagen därför givna föreskrifter samt bokföras under namn av *fonden för bibanor i västra delarna av riket*.

De för denna fond gällande föreskrifter finnas intagna i en vid detta reglemente fogad bilaga.

3. Det åligger fullmäktige att ej mindre, om anledning därtill gives, söka förebygga, att med statslån understött järnvägsbolags inkomster, med åsidosättande av bolagets skyldighet att erlagga föreskriven inbetalning till riksgäldskontoret, användas till bestridande av andra utgifter än sådana, som äro nödvändiga för järnvägsdriftens uppehållande, än även, därest tvångsförsäljning sker av järnvägsbolags egendom, uti vilken riksgäldskontoret

har inteckning till säkerhet för fordran, så förfara, att dylik försäljning ej må ske till lägre pris, än att riksgäldskontorets fordran av köpeskillingen varder betäckt.

§ 23.

De medel, som blivit av Riksdagen anvisade till understödjande av vissa allmänna byggnadsföretag, skola av riksgäldskontoret förvaltas och bokföras under namn av *allmänna byggnadslånefonden*.

Denna fonds kapitalfordringar vid 1912 års utgång finnas angivna i en vid detta reglemente fogad bilaga.

§ 24.

De tjänst innehavare vid riksgäldskontoret, Riksdagens bibliotek och Riksdagens hus åliggande pensionsavgifter ingå till en under fullmäktiges förvaltning ställd fond, vilken skall förräntas och särskilt bokföras under benämning *pensionsfonden*.

Från riksgäldskontoret utgående pensioner bestridas dock fortfarande och tillvidare av förslagsanslaget till avlöningar m. fl. förvaltningskostnader vid riksgäldskontoret.

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsinkomsterna.

§ 25.

Då enligt riksstaten länemedel skola tagas i anspråk för bestridande av utgifter, skall riksgäldskontoret i den mån dessa medel, på sätt i §§ 35 och 36 närmare förmäles, utgå, låta i sina räkenskaper uppdebitera desamma under riksstatens inkomsttitel »Länemedel».

§ 26.

Samtliga till riksgäldskontoret inflytande räntor å tillvidare förräntade medel och kursvinster skola å lämpliga tider insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken samt i riksgäldskontorets räkenskaper uppdebiteras å kontot för riksstatens inkomsttitel »Diverse inkomster».

§ 27.

Till riksgäldskontoret inflytande räntor å lån tillhörande järnvägs-lånefonden och allmänna byggnadslånefonden, i riksstaten för år 1914 be-

räknade till sammanlagt 1,718,000 kronor, skola insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken samt i riksgäldskontorets räkenskaper uppdebiteras å konti för »Inkomster av statens produktiva fonder. Statens utlåningsfonder (överskott)», järnvägsblånefonden resp. allmänna byggnadslånefonden.

§ 28.

Till riksgäldskontoret inflytande kapitalavbetalningar å lån från järnvägsblånefonden och allmänna byggnadslånefonden, i riksstaten för år 1914 beräknade till sammanlagt 662,000 kronor, skola insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken och i riksgäldskontorets räkenskaper uppdebiteras å konti för »I anspråk tagna kapitaltillgångar», järnvägsblånefonden resp. allmänna byggnadslånefonden.

§ 29.

Därest till riksgäldskontoret inflyta medel, vilka äro att hänföra till särskilda uppblördsmedel för något av de å riksstaten till utgående från riksgäldskontoret anvisade utgiftsanslag, skola dessa medel insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken samt i riksgäldskontorets räkenskaper uppdebiteras å konto för det utgiftsanslag, till vilket medlen höra.

§ 30.

Då obligationer och räntekuponger för de av riksgäldskontoret upp-tagna lån icke varda inom den för deras inlösande bestämda preskriptions-tid hos riksgäldskontoret företedda, skola de medel, vilka för infriande av sådana obligationer och räntekuponger varit avsedda, avföras från likvidations- och amortisementsfonden samt insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken och i riksgäldskontorets räkenskaper uppdebiteras å riksstatstiteln »Diverse inkomster».

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsutgifterna.

§ 31.

Från riksgäldskontoret skola direkt utbetalas samtliga de utgifter, som enligt riksstaten och i detta reglemente givna föreskrifter skola utgå från anslagen till riksdags- och revisionskostnader m. m.

Medel till dessa utgifter, vilka enligt riksstaten skola utgå av de allmänna statsinkomsterna, äger riksgäldskontoret bereda sig genom direkt uttag i mån av behov å statsverkets giroräkning i riksbanken.

§ 32.

Alla på Riksdagens beslut grundade utgifter för riksdagskostnader skola omedelbart från riksgäldskontoret till vederbörande utbetalas, varförutom sådana av Riksdag föranledda utgifter, som i anseende till deras föremål eller beskaffenhet dels redan blivit, dels framdeles varda av Kungl. Maj:t godkända och å statskontoret förskottsvis anvisade, må, efter erhållna rekvisitioner och anställd granskning av därför avlämnade verifikationshandlingar, statskontoret av riksgäldskontoret gottgöras.

För sådant ändamål äro i riksstaten för år 1914, under gruppen »riksdags- och revisionskostnader m. m.» uppförda följande anslag, nämligen:

1. *Till riksdags- och revisionskostnader*, förslagsvis 1,225,000 kronor.
Från detta anslag skola utgå

a) de ledamöter av Riksdagen tillkommande traktamenten och resekostnadsersättningar, expenser för utskotten, arvoden åt Riksdagens och utskottens sekreterare och kanslipersonal, tryckningskostnader och dylika utgifter, som hittills pläгат från detta anslag bestridas;

b) de traktamenten och resekostnadsersättningar, som tillkomma Riksdagens revisorer ävensom kostnaderna för tryckning, häftning och utdelning av revisorernas berättelser och de förklaringar, som i anledning därav varda avgivna; ägande revisorerna att utom de av dem fastställda arvoden till de hos dem anställda sekreterare samt kameral- och kanslipersonal jämte vaktbetjäning till utgående från detta anslag anvisa ersättning för inköp av papper, skrivmaterialier och andra dylika utgifter, för annonser om revisorernas sammanträden samt för de kostnader, som kunna föranledas av verkställda resor;

c) det understöd av 1,600 kronor, som Riksdagen beviljat förste notarien hos Andra kammaren Tore Hedrén för utgivande av en uppslagsbok över 1913 års lagtima Riksdags verksamhet, under villkor att 400 exemplar av boken, som skall i bokhandeln hållas tillgänglig för ett pris av en krona, senast den 15 augusti 1913 kostnadsfritt överlämnas till riksgäldskontoret för omedelbar utdelning till Riksdagens ledamöter;

d) kostnaderna för utarbetandet och tryckningen i en upplaga å 1,000

exemplar av ett fullständigt person- och sakregister till Riksdagens protokoll med bihang för åren 1900—1910, enligt 1912 års Riksdags beslut;

e) kostnaderna, enligt 1912 års Riksdags beslut, för utgivandet på svenska språket genom fackkunnig person i en upplaga å 2,000 exemplar av en samling grundlagar, vallagar och parlamentariska arbetsordningar i främmande länder i överensstämmelse med ett av utsedda kommitterade avgivet förslag; skolande detta arbete, i mån de olika häftena utkomma, avgiftsfritt tillställas de Riksdagens ledamöter, som därom framställa begäran, samt i övrigt till det antal exemplar, fullmäktige äga bestämma, hållas till försäljning till ett pris av en krona för varje häfte;

f) utgifterna, enligt 1913 års Riksdags beslut, för verkställande till 1914 års riksdag av utredning angående omfattningen av och kostnaderna för en publikation, avsedd att omfatta konstitutionsutskottets protokoll för tiden 1810—1866, i den mån sådant är med gällande tryckfrihetsförordnings föreskrifter förenligt.

g) avlöning och arvoden åt bibliotekarie och amanuenser samt vaktmästare vid Riksdagens bibliotek enligt vid detta reglemente fogad stat.

2. *Till kostnader för Riksdagens hus*, förslagsvis 75,000 kronor.
Häriifrån bestridas

a) kostnaderna för nödiga reparationer och andra arbeten för vederbörligt underhåll och tillsyn av den för Riksdagens sammankomster avsedda fasta egendom samt för de uti samma egendom befintliga inventariers underhåll och komplettering;

b) avlöning till övervaktmästaren och övermaskinisten vid Riksdagens hus enligt vid detta reglemente fogad stat;

c) ett belopp av högst 32,000 kronor till bestridande av kostnaderna för konstnären Axel Törnemans väggmålningar al fresco i Andra kammarens plenisal, enligt 1912 års Riksdags beslut.

3. *Till kostnader för Riksdagens bibliotek*, reservationsanslag 7,000 kronor.

Detta anslag får användas för komplettering och utvidgning av Riksdagens bibliotek samt därmed förenade utgifter; och skola de av 1913 års Riksdag fastställda stadgar för Riksdagens bibliotek samt instruktion för bibliotekarien vid Riksdagens bibliotek tjäna till efter rättelse.

4. *Till avlöningar m. fl. förvaltningskostnader för riksgäldskontoret*, förslagsvis 162,000 kronor.

För användningen av detta anslag gälla följande bestämmelser:

a) såsom arvode åtnjuter fullmäktiges ordförande 3,200 kronor samt var och en av de övriga fullmäktige 1,600 kronor årligen; varförutom fullmäktig, som ej är i Stockholm bosatt, äger att för en resa årligen till och från hemorten uppbära kostnadsersättning, beräknad efter samma grunder, som gälla för beräkandet av resekostnadsersättningen åt Riksdagens ledamöter.

Fullmäktiges deputerade åtnjuta härjämte särskilda årliga arvoden, som utgå med 5,000 kronor till förste deputeraden och med 3,000 kronor till andre deputeraden.

b) avlöningen för tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret utgår enligt av Riksdagen fastställd, vid detta reglemente fogad avlöningsstat;

c) vid semester för fullmäktiges deputerade samt vid semester och tjänstledighet för tjänstinnehavare i riksgäldskontoret utgår vikariatserättning på sätt i detta reglemente finnes särskilt stadgat;

d) till arvoden åt extra ordinarie tjänstemän och vaktmästare samt till belöning för extra arbeten äga fullmäktige att använda 11,000 kronor årligen. För övrigt äga fullmäktige icke att tilldela tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret andra arvoden än de i avlöningsstaten och detta reglemente särskilt bestämda eller medgivna;

e) såsom begravningshjälp eller understöd för stärbhusen efter avlidne obemedlade tjänstemän och vaktbetjänte vid riksgäldskontoret och f. d. generalassistentkontoret äga fullmäktige att under loppet av varje år disponera en summa av högst 225 kronor;

f) därest änke- och pupillkassans vid riksgäldskontoret avslutade och vederbörligen granskade räkenskaper för tiden till och med det år, då nästa riksdag slutar, skulle visa, att kassans inkomster under året understigit de utbetalningar, som därunder kassan ålegat, må den sålunda uppkomna bristen gottgöras inom ett belopp av högst 2,250 kronor för året, dock under förbehåll, att vad utav denna anslagssumma för ett år ej behövt användas icke får för ett annat år av kassan tillgodonjutas, och under villkor, att delägarnes bidrag under tiden utgå utan förminskning av deras uti det för kassan nu gällande reglemente bestämda belopp, samt att pensionerna för änkor och barn efter ämbets- och tjänstemän samt vaktbetjänte vid riksgäldskontoret icke få höjas utöver en fjärdedel av den ordinarie lön, vilken den avlidne delägaren senast vid detta verk innehaft, och för tjänstemäns samt vaktbetjantes vid f. d. generalassistentkontoret efterlämnade änkor och barn icke utöver fem sextondelar av det lönebelopp,

efter vilket den för sistnämnda kontors tjänstemannapersonal stadgade årliga avgift till samma kassa blivit beräknad och vederbörligen inbetald.

5. *Till avlöning, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition, förslagsvis 31,000 kronor.*

Från detta anslag skall utgå

a) avlöning för justitieombudsmannen samt den hos honom anställda kanslipersonal och vaktbetjäning; skolandelönen för justitieombudsmannen under innevarande och nästkommande år utgå med 11,000 kronor årligen, varemot justitieombudsmannen, därest han förut innehar tjänst på rikets stat, är skyldig att den därmed förenade löneinkomst frånträda, så länge han uppbär justitieombudsmanslönen.

Utöver den fastställda avlöningen äger den justitieombudsman, som hädanefter tillträder detta ämbete och dessförinnan icke är i huvudstaden bosatt, att såsom flyttningshjälp från riksgäldskontoret uppbära 1,500 kronor.

Avlöningen för befattningshavare vid justitieombudsmansexpeditionen utgår med följande årliga belopp, nämligen
 för sekreteraren 6,000 kronor,
 för registratören och kanslisten 4,000 kronor,
 vilka två avlöningar kunna höjas efter fem års tjänstgöring med 500 kronor och efter tio års tjänstgöring med ytterligare 500 kronor, samt
 för vaktmästaren 1,100 kronor, vilken avlöning kan efter fem års tjänstgöring höjas med 100 kronor.

b) ett årligt anslag av 4,000 kronor att av justitieombudsmannen, emot behörig redogörelse, användas till befordrande av göromålens gång inom justitieombudsmansexpeditionen, vikariatsersättning, renskrivning m. m.;

c) kostnader för justitieombudsmannens ämbetsresor, vilka få, på hans rekvisition och mot därför inom varje års utgång avgivande redogörelse, förskottsvis utbetalas intill ett belopp av 2,000 kronor;

d) kostnaderna för expenser vid justitieombudsmannens och tryckfrihetskommitténs expedition, för vilket ändamål må till justitieombudsmannens förfogande, mot behörig redovisning, ställas ett belopp av 1,200 kronor.

Från detta anslag må emellertid icke utgå kostnaderna för tryckning m. m. av justitieombudsmannens ämbetsberättelser.

e) kostnaderna för utarbetandet, enligt 1907 års Riksdags beslut av en historik över justitieombudsmansämbetets förvaltning under det första

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 15 saml. 1 avd. 4 häft.

seklet av detta ämbetes tillvaro, för vilket ändamål må till justitieombudsmannen, på dennes rekvisition och emot framdeles skeende redovisning, förskottsvis utbetalas ett belopp av högst 20,000 kronor.

§ 33.

De anslag, som finnas å riksstaten för år 1914 uppförda under anslagsgrupperna »räntor å statsskulden m. m.» och »utgifter för kapitalökning, avbetalning å statsskulden», och vilka skola täckas av de allmänna statsinkomsterna, äger riksgäldskontoret att i mån av behov direkt draga å statsverkets giroräkning i riksbanken samt tillgodoföra likvidations- och amortisementsfonden.

Dessa anslag utgöra för nedanstående statens skulder:

A. Statens amorteringslån.	Till räntor		Till avbetalning		Summa	
Till ränta och direkt amortering						
1880 års lån	2,331,964	64	2,831,400	—	5,163,364	64
1886 » »	1,951,697	74	522,258	09	2,473,955	83
1890 » »	906,601	11	598,666	67	1,505,267	78
1899 » »	1,138,762	80	384,840	—	1,523,602	80
B. Statsrätelånen.						
Till ränta och avsättning till fonden för stats- skuldens amortering						
3,6 % lånet	3,053,481	12	770,898	24	3,824,379	36
1888 års lån	725,733	33	159,600	—	885,333	33
1894 » »	525,096	—	147,204	—	672,300	—
1900 » »	1,271,200	—	181,600	—	1,452,800	—
1904 » »	1,260,000	—	120,000	—	1,380,000	—
1906 » »	1,512,000	—	144,000	—	1,656,000	—
1907 » »	1,872,000	—	—	—	1,872,000	—
1908 » »	2,179,200	—	272,400	—	2,451,600	—
1911 » »	2,880,000	—	360,000	—	3,240,000	—
samt enligt 1913 års Riksdags beslut ytter- ligare avsättning	—	—	500,000	—	500,000	—
C. Övrig statsskuld.						
Kommunlån	19,918	81	45,133	—	65,051	81
Örebro—Svartå järnvägsaktieb. obligationslån	25,360	—	16,000	—	41,360	—
Järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens obligationslån av år 1898	57,720	—	30,000	—	87,720	—
av år 1902	31,680	—	15,000	—	46,680	—
Årsanslaget till H. M. Konungen	300,000	—	—	—	300,000	—
Ränta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm	90,000	—	—	—	90,000	—
Ränta å Konung Carl XIII:s hemgiftskapital	7,500	—	—	—	7,500	—
Ränta å Göta kanals reparationsfond	7,044	45	—	—	7,044	45
Ränta å svenska skattkammarvexlar	799,040	—	—	—	799,040	—
D. Ränta å medgiven och beräknad, ännu icke verkställd upplåning, förslagsvis...	2,594,800	—	—	—	2,594,800	—
Kronor	25,540,800	—	7,099,000	—	32,639,800	—

§ 34.

1. Enligt Riksdagens beslut intill utgången av år 1912 åligger det riksgäldskontoret att upplåna tillsammans 50,868,513 kronor 43 öre, avseende följande ändamål:

Telegrafverket:

telegraf- och telefonväsendets utveckling;

Statens järnvägar:

anskaffande av ny rörlig materiel;
 markförvärv för stationsutvidgningar;
 dubbelspår Rönninge—Järna;
 » Göteborg—Alingsås;
 fortsättningsarbeten å följande statsbanor:
 Järna—Nyköping—Norrköping;
 Ulriksfors—Volgsjön;
 Älfsby—Piteå;
 Veittijärvi—Karungi—Matarengi;
 Gellivare—Porjus;
 påbörjande av statsbanan Sveg—Brunflo;
 anläggningar vid Trälleborgs ångfärjestation (tilläggsanslag);

Statens vattenfallsverk:

kraftverksanläggningarna vid Porjus;
 distributionsledningar från Trollhätte kraftverk;
 anordningar till förekommande av driftstörningar vid d:o d:o;
 inköp av inventarier för d:o d:o;
 kraftverksanläggningarna vid Älvkarleby och distributionsledningar därifrån;
 anläggning av ny farled mellan Vänersborg och Göteborg;
 inköp av Södertälje kanal;

Statens utlåningsfonder.

2. Av riksgäldskontoret skola vidare upplånas och enligt Kungl. Maj:ts disposition utbetalas följande av Riksdagen år 1913 beslutade och i riksstaten för år 1914 uppförda anslag:

a) » *Utgifter för kapitalökning. Statens affärsverksamhet* » :till *telegrafstyrelsen* :

för	fortsatt utveckling av statens telefon- och telegraf- väsende	kr.	4,000,000: —
»	telefonkabel till Gottland	»	600,000: —

till *järnvägsstyrelsen* :

för	markförvärv	kr.	300,000: —
»	ny rullande materiel för statens järnvägar	»	2,000,000: —
»	utläggning av ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna m. m.	»	1,600,000: —
»	utläggning av dubbelspår mellan Göteborg och Alingsås	»	1,600,000: —
»	fortsättande av statsbanan Järna—Norrköping	»	1,500,000: —
»	d:o d:o Ulriksfors—Volgsjön	»	1,600,000: —
»	d:o d:o Veittijärvi—Karungi—Matarengi	»	837,000: —
»	d:o d:o Älvsby—Piteå	»	650,000: —
»	d:o d:o Sveg—Brunflo	»	500,000: —
»	ombyggande af Malmö statsbangård	»	200,000: —
»	statsbana från Karungi till Haparanda	»	600,000: —
»	införande av elektrisk drift å bandelen Kiruna—Riks- gränsen	»	5,297,000: —
»	ökning av utrustningen för den elektriska driften å bandelen Kiruna—Riksgränsen	»	400,000: —

till *vattenfallsstyrelsen* :

för	anläggning av ny farled mellan Vänersborg och Gö- teborg	kr.	3,000,000: —
»	kraftverksanläggningen vid Trollhättan m. m.	»	290,000: —
»	uppförande av kraftstation vid Porjusfallen	»	798,000: —
»	täckande av förskott	»	35,000: —
»	anläggande av ett statens kraftverk vid Älvkarleby	»	2,500,000: —
»	ledningar för distribuering av elektrisk energi från Älvkarleby	»	2,500,000: —

b) »Utgifter för kapitalökning. Statens utlåningsfonder»:

till statskontoret;

för odlingslånefonden	kr.	450,000: —
» egnahemslånefonden	»	6,800,000: —
» fonden för fiskerinäringens befrämjande	»	126,000: —
» norrländska nyodlingsfonden	»	100,000: —
» jordförmedlingsfonden	»	300,000: —
» täckdikningsfonden	»	200,000: —
» hantverkslånefonden	»	25,000: —
» lånefonden för inköp af renar	»	6,000: —

§ 35.

De i nästföregående paragraf omförmälda anslag skola av riksgäldskontoret, i mån av rekvisition, utbetalas medelst insättning i riksbanken, vad statskontoret beträffar, å statsverkets giroräkning med angivande att insättningen sker för statskontorets räkning och vad angår övriga ämbetsverk å resp. verks giroräkning i riksbanken. Samtidigt med insättningen skola medlen, jämte bifogande av riksbankens attest å insättningen, inreverseras till vederbörande verk. I riksgäldskontorets räkenskaper skola dessa medel uppdebiteras å kontot för riksstatens inkomsttitel: »Lånemedel» och avföras å konto för riksstatens vederbörande utgiftstitel.

§ 36.

Vidare skall riksgäldskontoret upplåna de medel, som erfordras för täckande av de utav Riksdagen år 1913 beslutade och i riksstaten för år 1914 under »Utgifter för kapitalökning. Statens utlåningsfonder» uppförda anslag till

a) den under riksgäldskontorets förvaltning stående »fonden för bibanor i västra delarna av riket» 2,000,000 kronor. Detta anslag äger riksgäldskontoret att i sina räkenskaper omföra från kontot för riksstatens berörda utgiftstitel till fondens konto. Samtidigt skall beloppet uppdebiteras å kontot för riksstatens inkomsttitel »Lånemedel».

b) den under riksgäldskontorets förvaltning stående »järnvägslånefonden» 1,500,000 kronor. Detta anslag äger riksgäldskontoret att i sina räkenskaper omföra från kontot för riksstatens berörda utgiftstitel till järnvägslånefondens konto. Samtidigt skall beloppet uppdebiteras å kontot för riksstatens inkomsttitel »Lånemedel».

§ 37.

Då riksgäldskontoret enligt detta reglemente berättigas att uttaga medel å statsverkets giroräkning i riksbanken, skall detta ske genom checker, vilka skola vara underskrivna av en bland fullmäktige samt kontrasignerade av riksgäldskontorets förste revisor och kassör; skolande i övrigt i berörda hänseende gälla föreskrifterna i nådiga kungörelsen den 10 december 1909 om statsverkets giroräkning i riksbanken.

På riksgäldskontoret anvisade kreditiv.

§ 38.

Till följd av stadgandet i 63 § regeringsformen har Riksdagen anslagit och till utbetalning från riksgäldskontoret anvisat en kreditivsumma av 7,500,000 kronor, för att vid infallande krig av Konungen lyftas, sedan han statsrådet in pleno hört och Riksdagen sammankallat. Riksdagens å denna summa utfärdade förseglade anordning får ej förr brytas eller summan av fullmäktige utbetalas, än sedan riksdagskallelsen blivit i allmänna tidningarna kungjord.

§ 39.

Den kreditivsumma, som, enligt ovan åberopade grundlagsstadgande, bör å riksgäldskontoret anvisas för att, på sätt detsamma innehåller, under tiden mellan innevarande och nästkommande riksdag vara tillgänglig, då Konungen till rikets försvar eller andra högst viktiga och angelägna ändamål, sedan hela statsrådets tankar däröver blivit inhämtade, finner den vara oundgängligen nödig, har Riksdagen fastställt till 7,500,000 kronor.

Huvudbok och medelsredovisning.

§ 40.

Över riksgäldskontorets samtliga tillgångar och skulder samt inkomster och utgifter uppgöres och avslutas för varje år en fullständig huvudbok vilken skall inom den 1 april året näst efter det, vilket densamma om

fattar, vara avslutad samt före den 1 därpå följande juni behörigen granskad.

Riksgäldskontorets huvudbok bör vid lämpliga tider hållas statskontoret till handa, på det att riksgäldskontorets räkenskaper må kunna i nödiga delar intagas i rikshuvudboken. Tillika skall det åligga vederbörande tjänsteman hos riksgäldskontoret att till statskontorets riksbokslutsbyrå för varje månad inom utgången av den därpå följande avlämna uppgifter *dels* om under månaden verkställda uppdebiteringar å riksstatens inkomstitlar samt verkställda utbetalningar å riksstatens utgiftsanslag ävensom motsvarande insättningar och uttag å statsverkets giroräkning i riksbanken, *dels ock* om sammanlagda kassatillgången vid månadens början och slut.

§ 41.

Under loppet av juni månad varje år böra, till upplysning för allmänheten om riksgäldskontorets ställning, särskilda, efter det därmed avsedda ändamålet lämpade utdrag av detta verks räkenskaper för det näst föregående året genom trycket offentliggöras och med allmänna tidningarna utdelas.

Angående fullmäktiges sammankomster.

§ 42.

Fullmäktige sammanträda en gång i varje vecka å tid, som av dem bestämmes. Därjämte böra, då ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra, särskilda sammankomster hållas å tid, som ordföranden bestämmer. Vid hvarje sammankomst skall protokoll föras.

§ 43.

Med undantag av de enligt § 9 åt vissa deputerade uppdragna bestyr och åligganden böra alla fullmäktiges behandling tillhörande mål inför fullmäktige vid deras sammankomster föredragas och få endast där avgöras.

§ 44.

Åstundar fullmäktig att under längre eller kortare tid från staden avresa, bör han sådant förut vid sammankomst eller hos ordföranden anmäla samt då tillika uppgiva tiden för sin frånvaro.

§ 45.

Är fullmäktig, som icke, på sätt i näst ovanstående paragraf föreskrives, till erhållande av ledighet sig anmält, genom opasslighet eller enskilda angelägenheter hindrad att sammankomst bevista, bör han sitt förfall varje gång tillkännagiva.

§ 46.

Vid sammankomst skola minst fem fullmäktige vara tillstädes; dock må ärenden, som ej tåla uppskov, avgöras av allenast fyra fullmäktige, därest de äro om beslutet ense. Frågor om låns upptagande, de i regeringsformen omförmälda kreditivs utbetalning eller andra ärenden av mera allmän vikt få icke avgöras, ej heller tjänster tillsättas eller pensioner beviljas, såvida icke minst fem fullmäktige äro närvarande.

§ 47.

Fullmäktige vare ej tillåtet att företaga någon överläggning i närvaro av Konungens ombud, ifall det, utan att av fullmäktige därom vara anmodat, skulle vid deras sammankomst sig infinna.

§ 48.

Yppas under fullmäktiges överläggningar skiljaktighet i meningarna, böra samtliga närvarande fullmäktige till protokollet avgiva sina röster, vilka per capita beräknas. Därest flere skiljaktiga meningar yttras, böra de sinsemellan närmast överensstämmande, såvitt möjligt är, sammanjämkas. Då ett lika antal röster utfaller för vardera meningen, är ordförandens röst avgörande. Den vid sammankomst närvarande fullmäktig, som sin röst ej särskilt agiver eller, efter börjad överläggning om ett föredraget ämne, sig avlägsnat, anses hava det då fattade beslutet biträtt.

Sluten omröstning må endast företagas vid val till sådana befattningar, därtill någon bland fullmäktige kan utses.

§ 49.

Över fullmäktiges beslut i mål, som röra riksgäldskontorets tjänstemän eller andra enskilda personer, äger den eller de, på vilkas rätt och bästa dessa beslut kunna inverka, att hos bankoutskottet anföra besvär, därvid klaganden dock, såvida besvären skola till prövning upptagas, bör inom trettio dagar efter bevisligen erhållen del av det meddelade beslutet sitt missnöje däremot hos fullmäktige skriftligen anmäla; varjämte det, vid enahanda äventyr, åligger honom att senast en månad före riksdagens början sina besvär ingiva till fullmäktige, av vilka desamma, jämte utlåtande däröver, till bankoutskottet överlämnas.

Besvär över fullmäktiges nyss före eller under riksdagens sammanvaro i dylika mål meddelade beslut böra inom fjorton dagar efter delfåendet, den dagen likväl oräknad, omedelbarligen av vederbörande till bankoutskottet inlämnas.

Angående fullmäktige tillhörande särskilda åligganden och uppdrag.

§ 50.

Fullmäktige skola minst en gång varje år granska kamrerarens och kassörens anteckningsböcker jämte ombudsmannens diarium samt genomgå och inventera de under kamrerarens och kassörens vård befintliga låne- och säkerhets- med flere handlingar.

§ 51.

En gång varje år böra fullmäktige anställa besiktning å Riksdagens hus, vilket står under deras vård och inseende.

Dessutom har Riksdagen uppdragit åt fullmäktige att låta tillse, det icke allenast värde å de inom Riksdagens hus befintliga möbler och andra inventarier finnes uti inventarieförteckningen upptaget, utan ock att inköpspris på de möbler och inventarier, som hädanefter anskaffas, uti inventarieförteckningen utsättes, jämte tiden, då inköpet ägt rum, ävensom att, vid skeende kasseringar av obrukbara eller obehövlige inventarier, desamma varda utur inventarieförteckningen avförda, med anteckning av det pris, vartill desamma vid möjligen skeende försäljning blivit förtrytrade.

§ 52.

Under de tider, då Riksdagen icke är församlad, må lediga rum och lägenheter inom Riksdagens hus av fullmäktige hyresfritt upplåtas för tillfälligt begagnande ej allenast av de kommittéer och revisioner, som kunna varda av Kungl. Maj:t sammankallade och för vilkas sammanträden erforderliga lokaler inom kronans hus här i huvudstaden icke finnas att tillgå, utan även av allmänna ämbetsmyndigheter, som antingen av särskild anledning icke kunna för någon tid begagna åt dem anvisade ämbetsrum eller också sakna egen lokal, ävensom för andra, allmänt gagn avseende ändamål; ägande fullmäktige vid varje sådan upplåtelse föreskriva de villkor, som fullmäktige för de upplåtna rummens samt möblernas och inventariernas noggranna och omsorgsfulla vårdande finna nödvändiga. Dylig upplåtelse bör alltid upphöra så tidigt före Riksdagens sammankomst, att rummen och inventarierna därförinnan kunna vara försatta i ordnat och fullständigt skick samt, om så erfordras, reparerade.

§ 53.

Fullmäktige i riksgäldskontoret äga att förvalta den jämlikt beslut vid 1888 års riksdag bildade byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus.

Gemensamt med fullmäktige i riksbanken äga fullmäktige i riksgäldskontoret att vidtaga de åtgärder, som erfordras för utförande af Riksdagens beslut i fråga om nya byggnader för Riksdagen m. m. och riksbanken, allt i överensstämmelse med de närmare föreskrifter, som i särskilda skrivelser av den 11 och 12 maj 1888 samt den 6 april 1906 blivit av Riksdagen meddelade.

§ 54.

Då revisorerna över stats-, banko- och riksgäldsverken sammanträda, skola fullmäktige till dem avgiva berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som revisorernas granskning kommer att omfatta.

Dessutom skola fullmäktige vid nästa riksdags början till Riksdagen avgiva och till bankoutsrottet avlämna berättelse för hela den tid, som förflutit, sedan fullmäktiges berättelse till nuvarande Riksdag avgavs.

§ 55.

Fullmäktige böra varje år till Riksdagens revisorers första sammanträde, som skall äga rum i Riksdagens hus i Stockholm den 1 oktober

eller, om helgdag då inträffar, dagen därefter, utfärda kallelse genom kungörelse i tidningar.

Därest revisor, sedan lagtima riksdag är avslutad och innan revisorerna sammanträtt, hos fullmäktige anmäler hinder att delta i revisionen, skola fullmäktige ofördröjligen inkalla den närmast i ordningen varande suppleanten. På enahanda sätt förfares, då hinder anmäles av inkallad suppleant.

§ 56.

Efter varje revisions slut skola fullmäktige föranstalta om tryckning av revisorernas över revisionen av statsverket och riksgäldskontoret avgivna och fullmäktige tillställda berättelser jämte därtill hörande förklaringar, vilka handlingar även genom fullmäktiges försorg böra till näst sammanträdande Riksdag och revisorer överlämnas.

Prenumerant å allmänna tidningarna ävensom kommun, som utan erläggande av prenumerationsavgift men mot stadgad postbefordringsavgift erhåller nämnda tidningar, må efter rekvisition hos fullmäktige i mån av tillgång få ett exemplar av ifrågavarande berättelser sig tillsänt.

§ 57.

Före nästkommande riksdags början böra fullmäktige:

a) föranstalta om upphandling av det för tryckningen av Riksdagens protokoll med därtill hörande bihang under samma riksdag erforderliga papper och, med behörigt iakttagande af de i sådant avseende meddelade föreskrifter, låta upprätta kontrakt angående verkställighet av såväl protokollets som bihangets tryckning;

b) upprätta kontrakt om tillhandahållande, under riksdagens lopp, av de skrivmaterialier och övriga effekter, som för Riksdagens behov kunde erfordras; samt

c) låta komplettera och iståndsätta inventariepersedlarna i Riksdagens hus.

Vid verkställigheten härav iakttages, att anbud, genom kungörelser i allmänna tidningarna, inforas av dem, som kunna vara hugade att tillhandahålla och leverera berörda effekter eller besörja omförmälda tryckningsmed flere arbeten.

För övrigt äga fullmäktige att utse någon bland riksgäldskontorets tjänstemän, som bör ej allenast före och under riksdagen mottaga, vårda och efter vederbörliga rekvisitioner utlämna de upphandlade effekterna samt

ombesörja de under riksdagens fortgång ifrågakommande ytterligare uppköp, äfvensom erforderliga reparationer å inventariepersedlarna, utan ock vid varje kalenderårs slut upprätta och avgiva fullständig redovisning för alla dessa av honom mottagna effekter.

§ 58.

Fullmäktige böra genom i riksgäldskontoret anställd tjänsteman emot-taga, vårda, utdela och redovisa ej mindre de från trycket utgivna riksdags-protokoll jämte därtill hörande bihang än även andra tryckta handlingar, som till riksgäldskontoret för förvaring och framtida utdelning enligt gällande bestämmelser avlämnas.

§ 59.

Som, enligt de av Kungl. Maj:t för Strömsholms nya kanalbolag den 27 april 1894 fastställda regler, kanaldirektionens förvaltning och kanalverkets räkenskaper skola årligen granskas utav två revisorer, av vilka den ene bör utses av fullmäktige i riksgäldskontoret, så skola fullmäktige för varje revision välja en person att uti berörda revisionsförrättning deltaga. Jämväl skola fullmäktige, i enlighet med den av Kungl. Maj:t för Kinda kanals aktiebolag den 4 september 1874 fastställda bolagsordning, årligen utse en revisor att granska detta bolags förvaltning och räkenskaper.

§ 60.

Då de bolag, som för järnvägsanläggningars utförande från riksgäldskontoret utbekommit beviljade låneunderstöd, uti sina med Kungl. Maj:t och kronan avslutade kontrakt medgivit staten att genom ombud, som Kungl. Maj:t utser, deltaga i de årliga revisionerna av bolagets förvaltning och räkenskaper, samt berättelserna om dessa revisioner skola till civildepartementet insändas, böra fullmäktige efter erhållen del av dessa berättelser taga under övervägande, huruvida några åtgärder erfordras för bevarande af riksgäldskontorets rätt och säkerhet för de utgivna lånens fortsatta likviderande.

§ 61.

Uti styrelsen för Sveriges allmänna hypoteksbank bör en ledamot, som skall vara vice ordförande, utses av fullmäktige i riksgäldskontoret. Likaså utses av fullmäktige till deltagande i den årliga revisionen av hypoteks-

bankens förvaltning och räkenskaper en revisor, som vid revisionen förer ordet. Dessutom böra fullmäktige utse ett ombud såväl till den allmänna ordinarie sammankomst, som mellan hypoteksbankens delägare skall äga rum varje år efter avslutad revision, som till allmän extra ordinarie sammankomst.

§ 62.

Det tillkommer fullmäktige i riksgäldskontoret att i styrelsen för konungariket Sveriges stadshypotekskassa utse dels en ledamot, vilken skall vara vice ordförande, dels en suppleant för vice ordföranden. Likaså tillkommer det fullmäktige att utse en revisor för deltagande i den årliga revisionen av nämnda styrelses förvaltning och hypotekskassans räkenskaper.

§ 63.

Fullmäktige i riksgäldskontoret skola bland sig utse en ledamot i postsparbankens styrelse.

§ 64.

Överinseendet över Riksdagens bibliotek tillkommer fullmäktige riksgäldskontoret; och skola fullmäktige bland sig utse en inspektor för utövande av den närmaste tillsynen över biblioteket.

§ 65.

Gemensamt med fullmäktige i riksbanken skola riksgäldskontorets fullmäktige:

a) avgiva sitt underdåniga yttrande och råd till Kungl. Maj:t i fråga om den ort, där Riksdag bör samlas, i de fall, då fiendens framträngande eller pest eller andra lika viktiga hinder göra riksdags hållande i huvudstaden omöjligt eller för Riksdagens frihet och säkerhet vådligt (50 § regeringsformen);

b) efter stadgade grunder uppgöra och utfärda ny bevillningsförordning, i den händelse att vid riksdags slut bevillningens hela belopp är bestämt, men kamrarna icke hunnit om fördelningen därav bliva ense (109 § regeringsformen);

c) uti justitieombudsmansämbetet genast insätta den man, som blivit utsedd till efterträdare åt justitieombudsmannen, ifall denne mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller med döden avgår, ävensom utvälja annan behörig man i stället för justitieombudsmannens utsedde efterträdare, därest även han mellan riksdagarna avsäger sig förtroendet.

eller i justitieombudsmansämbetet insättes eller med döden avgår (98 § regeringsformen);

d) för framtida uppsikten och kontrollen över Göta kanals vidmakthållande utse och välja ej mindre en person för att såsom ledamot å bankens och riksgäldskontorets vägnar inträda i direktionen över nämnda kanal, än ock ett ombud att å samma verks vägnar deltaga i revisionerna av kanalens räkenskaper; skolande valet till ledamot i direktionen förnyas varje år, och till ombud vid revisionerna före desammas början; dock må förut härtill utsedda personer kunna återväljas.

Vid fullmäktiges i banken och riksgäldskontoret gemensamma sammanträden böra, såvitt beslut skall kunna fattas, minst fem av fullmäktige i vartdera verket vara tillstädes.

§ 66.

Vid de tillfällen, då riksdagsmäns fullmakter granskas av chefen för justitiedepartementet eller den person, Konungen i hans ställe förordnat, skola tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret vara tillstädes.

Angående tjänst innehavare vid riksgäldskontoret, Riksdagens bibliotek och Riksdagens hus.

§ 67.

Riksdagen har dels såsom villkor för åtnjutande av de i staterna för tjänst innehavare vid riksgäldskontoret, Riksdagens bibliotek och Riksdagens hus upptagna avlöningsförmåner, dels ock i övrigt med avseende å tillämpningen av samma stater meddelat följande bestämmelser:

1:o) Tjänst innehavare skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller den jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation av detta verk eller eljest kan varda stadgad; och böra de fullmakter och konstitutorial, som för tjänst innehavare utfärdas, innefatta förbehåll om vederbörandes skyldighet att åtaga sig de nya eller förändrade göromål, vilka kunna dem åläggas.

Fullmakt eller konstitutorial å annan tjänstemannabeställning i riksgäldskontoret än sekreterarens och ombudsmannens samt kamrerarens skall avse icke viss tjänst, utan tjänst i allmänhet inom tjänstegraden, med för-

behållen rätt för fullmäktige att anställa innehavaren å den plats inom graden, där det av behovet fordras eller han finnes företrädesvis passande.

2:o) Tjänsteman skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning, densamma bestrida mot åtnjutande av de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar och misräkningspenningar eller däremot svarande belopp, dock med avstående av egna tjänstgöringspenningar och misräkningspenningar.

3:o) Med ordinarie befattning i riksgäldskontoret eller Riksdagens bibliotek må icke förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat.

Med ordinarie befattning må ej heller förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelsen för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstbefattning av vad slag som helst, såframt ej fullmäktige uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstbefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i riksgäldskontoret eller Riksdagens bibliotek finna uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas.

4:o) Tjänstemännen äga årligen, såvitt sådant utan hinder för göromålens jämna och oavbrutna gång kan ske, var i sin ordning åtnjuta semester, sekreteraren och kamreraren i riksgäldskontoret vardera under en och en halv månad, de övriga tjänstemännen i samma verk envar under en månad, samt Riksdagens bibliotekarie under en och en halv månad.

5:o) Där förhöjning i lönen efter viss tids tjänstgöring är enligt stat medgiven, må, ändå att den föreskrivna tiden är tilländalupen, förhöjning ej beviljas, förrän tjänst innehavaren under minst fyra femtedelar av samma tid med godt vitsord bestritt sin egen eller på grund av förordnande annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester; och må, då förhöjning i lönen beviljas, den förhöjda lönen åtnjutas från och med månaden näst efter den, under vilken de för förhöjningen stadgade villkoren blivit uppfyllda.

Därest tjänst innehavare, som befordrats till tjänst i högre grad, vid den förra befattningen på grund av intjänat ålderstillägg uppburit lön och tjänstgöringspenningar till högre belopp än honom vid den nya befattningen tillkommer, äger han såsom personligt tillägg till lönen upp-

bära skillnaden, intill dess avlöningen vid den nya tjänsten genom intjänande av ålderstillägg stigit till det förut innehavda beloppet.

Med avseende å tiden för erhållande av i den nya avlöningsstaten vid riksgäldskontoret för de särskilda tjänsterna stadgade lönetillägg bör vidare iakttagas, att löntagare tillgodoräknas den tid, varunder han före nämnda stats trädande i kraft innehaft motsvarande ordinarie tjänst inom verket, ävensom att förordnande, som oavbrutet fortfarit till dess den tillförordnade befodratts till ordinarie innehavare av den tjänst, han sålunda bestritt, eller annan av samma grad, må anses lika med ordinarie tjänstetid.

6:o) Tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, tjänstinnehavaren verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester eller vid tjänstledighet för sjukdom varit därtill jämlikt mom. 7:o) här nedan berättigad, men skola för den tid, han eljest varit befriad från tjänstgöring, utgå till den, som uppehållit tjänsten.

Till kassören i riksgäldskontoret anslagna missräkningspenningar få av honom uppbäras endast för den tid, han verkligen tjänstgjort i sådan egenkap eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest icke bestritt kassörsgöromålen, utgå till den, som i hans ställe varit förordnad därtill.

För de fall, då tjänstinnehavare vid ledighet är berättigad att uppbära de för tjänsten anslagna tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar, äga fullmäktige att anvisa erforderliga medel för att den, som under ledigheten på förordnande bestrider tjänsten, må komma i åtnjutande av ersättning till belopp motsvarande ifrågakvarande tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar.

7:o) Bliver tjänstinnehavare av sjukdom hindrad att förrätta sin tjänst, äger han under tjänstledigheten uppbära hela lönen samt dessutom, efter fullmäktiges prövning, under högst en månad varje år de för tjänsten anslagna tjänstgöringspenningar.

8:o) Erhåller tjänstinnehavare efter egen ansökan tjänstledighet för svag hälsas vårdande, för enskilda angelägenheter, för tjänstgöring hos Riksdagen eller dess revisorer eller för andra särskilda uppdrag, eller fordras vikariat för tjänstinnehavare på den grund, att han i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta sin tjänst, kunna fullmäktige besluta, att den tjänstledige skall utöver tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar till sin vikarie avstå så mycket av lönen, som fullmäktige pröva för tjänstens uppehållande nödigt.

9:o) Fullmäktige må kunna, på därom gjord framställning och efter

prövning av förekommande omständigheter, medgiva vaktmästare ledighet under högst femton dagar varje år, med rätt för honom att under tiden uppbära alla med tjänsten förenade avlöningsförmåner. I detta fall liksom ock då vaktmästare erhållit tjänstledighet för sjukdom eller annat laga förfall, eller då vaktmästartjänst är ledig, äga fullmäktige, därest i anledning härav extra ordinarie vaktmästare förordnas för uppehållande av vaktmästartjänst, att tilldela denne arvode med sådant belopp, att han såsom gottgörelse för tjänstens uppehållande kommer i åtnjutande av sammanlagt fyra kronor om dagen.

10:o) Fullmäktige äga dels att utöver stat för biträde vid nattbevakningen i riksgäldskontoret låta utbetala de arvoden, fullmäktige finna skäliga, dels ock att anvisa nödiga medel för tillhandahållande åt vaktmästare av lämplig uniformsbeklädnad vid tjänstgöring.

11:o) Tjänst innehavare skall såsom bidrag till kostnaden för beredande af pension erlægga pensionsavgift till årligt belopp av nedan angivna procent å den lön, han äger uppbära. Avgiftsprocenten utgör en tiondedels procent för varje helt hundratal kronor af högsta lönen för den tjänst han innehar, dock icke i något fall mindre än tre procent. Avgiften erlägges för varje månad, för vilken lön åtnjutes, ävensom för månad, under vilken, på grund av tjänstledighet eller i följd af ådömd mistning av tjänsten för viss tid, lönen i dess helhet eller delvis ej uppbäres.

Rätt att återbekomma erlagda pensionsavgifter medgives allenast vid övergång till annan statstjänst, därest med inträdet i denna tjänst är förenad skyldighet att för beredande av pension erlægga retroaktiv avgift, dock ej till högre belopp än det, vartill retroaktivavgiften uppgår.

§ 68.

Vid inträffad ledighet av sådan å riksgäldskontorets stat uppförd tjänst, som bör återbesättas, skall, efter avdrag av vad för tjänstens bestridande måst utbetalas, den lönebesparing, vilken uppkommer intill dess efter ansökningstidens förlopp tjänsten blivit i nedan stadgad ordning återbesatt, tillfalla änke- och pupillkassan vid riksgäldskontoret; kommande nämnda kassas rätt till dylik besparing att upphöra, så snart den nytillträdande äger åtnjuta den med tjänsten förenade lönen.

§ 69.

Innan ledig tjänst av fullmäktige återbesättes, skall sådant jämte de med samma tjänst förenade löneförmåner, ävensom tiden, inom vilken

sökande äga att sig anmäla, tillkännagivas medelst anslag å vanliga ställen inom riksgäldskontoret. Ansökningstiden bestämmes till minst fjorton dagar från anslaget utfärdande; dock beror av fullmäktige att utsätta ny ansökningstid, därest, inom den först bestämda tiden, någon till tjänstens erhållande fullt skicklig och lämplig sökande sig icke anmält.

§ 70.

För att kunna antagas till tjänsteman vid riksgäldskontoret fordras att hava undergått godkänd avgångsexamen från högre elementarläroverk; dock böra de tjänstemän, som anställas vid fullmäktiges kansli, hava avlagt den akademiska examen, som fordras för att vinna inträde i Konungens kansli eller i rättegångsverken; ävensom den, vilken befordras till ombudsmannasysslan, bör hava fullgjort vad författningarna föreskriva i avseende på dem, som i domarevärv må begagnas.

§ 71.

Vid lediga tjänsters tillsättande utnämnes bland kompetente sökande den, som fullmäktige, med avseende å vikten och ansvarigheten av de särskilda befattningarna, finna till den lediga tjänsten mest skicklig och passande; dock äga fullmäktige att, där de så lämpligt finna, tillsätta lediga tjänster endast med konstitutorial; varvid den tjänsteman, som sådant konstitutorial erhåller, under den tid, han tjänsten innehaver, äger åtnjuta de lönevillkor, avlöningsstaten för tjänsten bestämmer.

Angående behandlingen av frågor rörande tjänsteförsummelse m. m.

§ 72.

Om någon tjänsteman vid mindre förseelser i tjänsten ej låtit sig rätta av vederbörandes tillsägelser och varningar eller blivit beträdd med vårdslöshet eller försummelse i sin tjänstgöring eller ock i allmänna levernet ådagalagt ett mindre värdigt uppförande, bör han inför fullmäktige tillrättas och varnas. I händelse den, som på detta sätt undergått första varningsgraden, ej därav låter sig rätta, äga fullmäktige att, med avseende å förekommande omständigheter, på längre eller kortare tid suspendera

honom från innehavande tjänst, med förlust av hela eller halva lönen, vilken under tiden må i ersättning för tjänstens förrättande användas.

§ 73.

Därest tjänsteman, vilken förut blivit för tjänsteförsummelse eller annat förhållande suspenderad, ånyo gör sig skyldig till dylik förseelse, ankommer på fullmäktige att, efter förseelsens beskaffenhet, antingen ytterligare suspendera honom eller helt och hållet skilja honom från innehavande tjänst och lön. Likaledes beror på fullmäktiges särskilda prövning, huruvida tjänsteman i riksgäldskontoret som blivit nödsakad till borgenärer avträda sin egendom, må vidare bibehålla och utöva sin beställning.

§ 74.

Tjänsteman, som begått äreröricht brott eller annan förseelse i eller utom tjänsten av den svåra beskaffenhet, att verkets trygghet eller anseende fordrar hans entledigande, har därigenom gjort sig förlustig sin innehavande tjänst.

§ 75.

Om någon av vaktbetjäningen i sin tjänst varit försumlig eller eljest på ett tadelvärt sätt sig förhållit, må han, efter sig företeende omständigheter, antingen av fullmäktiges deputerade erhålla föreställning eller genast hos fullmäktige anmälas till suspension eller entledigande.

§ 76.

Innan tjänsteman eller vaktmästare varder suspenderad eller skild från tjänsten, bör hans skriftliga förklaring över vad emot honom förekommit infordras. Fullmäktiges beslut, varigenom tjänsteman suspenderas eller för alltid skiljes från tjänsten, bör jämte hänvisning för besvärs anförande honom skriftligen meddelas. Tjänst, som till följd av sådant beslut blir ledig, får, därest den afsatte tjänstemannen inom föreskriven tid anmält sig ämna samma beslut öfverklaga, icke återbesättas förr, än besvären blivit av bankoutskottet avgjorda eller den bestämda tiden för besvärens fullföljande försuttits; kommande dock den, som emellertid förordnas till tjänstens bestridande, att de med densamma förenade löneförmåner åtnjuta.

§ 77.

Extra ordinarie tjänsteman eller extra vaktmästare, som utan erhållen tillåtelse eller anmält laga förfall från tjänstgöring uteblivit under trenne

efter varandra följande månader, eller vid flera tillfällen undandragit sig att lämna äskat biträde, där han blivit anställd, anses hava förverkat sin rätt att i riksgäldskontoret vidare tjänstgöra. Den extra ordinarie tjänsteman eller extra vaktmästare, som under honom uppdragen tjänstgöring förhållit sig försumligt eller felaktigt och, efter att, på sätt i § 72 stadgas, blivit varnad, sig icke rättat, bör förklaras vara från riksgäldskontoret skild. För övrigt anses den extra ordinarie tjänsteman eller vaktmästare, som begått ärerörigt brott eller annan förbrytelse av svårare beskaffenhet, vara från verket utesluten.

Angående pensioneringen av tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret,
Riksdagens bibliotek och Riksdagens hus.

§ 78.

Tjänstinnehavare skall, då han uppnått sextiofem levnadsår och tillbragt trettiofem år i allmän tjänst, vara förpliktad att med oavkortad lön såsom pension från tjänsten afgå, fullmäktige likväl obetaget att låta med avskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigade prövas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina åligganden och kan finnas villig att i tjänsten kvarstå.

§ 79.

Den tjänsteman eller vaktmästare, som efter ådagalagt välförhållande anhåller om avsked, är, såvida han fyllt sextio år och varit i allmän tjänst trettiofem år, berättigad att såsom pension för livstiden åtnjuta tre fjärdedelar av innehavande lön. Före uppnådda sextio levnadsår och trettiofem tjänstår kan avskedssökande endast i händelse av bevislig oförmögenhet till vidare tjänstgöring erhålla pension. Pensionsbeloppet bestämmes då efter tjänståren allena medelst avdrag å tre fjärdedelars lön av en trettiofemtedel för varje bristande tjänstår.

Överstiga däremot tjänståren trettiofem och åldersåren sextio, ökas det ovan bestämda pensionsbeloppet med en trettiofemtedel för varje överskjutande tjänstår eller ock med en sextiondedel för varje överstigande åldersår, därest detta sistnämnda beräkningssätt skulle för avskedssökanden utfalla förmånligare.

§ 80.

Då sådant för göromålens säkra och skyndsamma gång finnes erforderligt, kunna fullmäktige på pensionsstat förflytta tjänst innehavare, som av sjukdom eller minskad arbetsförmåga är förhindrad att vidare på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina åligganden, oaktat han sig ej om avsked anmält. I sådant fall äga fullmäktige att efter omständigheterna tillägga tjänst innehavaren såsom pension antingen hela lönen, evad de föreskrivna levnads- och tjänståren äro uppnådda eller icke, eller ock en del av lönen, dock ej mindre än vad med tillämpning av bestämmelserna i nästföregående paragraf belöper.

Riksgäldskontorets vid 1912 års slut utbalanserade kapitalskulder.

Reglemen- tets		Tiden, då för- bindelserna bli- vit utfärdade.	Räntefot.	Återstående kapitalskuld den 31 december 1912.	
Årtal.	§.				
		Obligationer för $3\frac{6}{10}$ % statslånets åtta emis- sioner å tillsammans kr. 96,000,000, var- av blivit utlämnade obligationer å kr. 85,655,360	$\left. \begin{array}{l} 1887 \text{ d. } \frac{30}{12} \\ 1904 \text{ d. } \frac{30}{12} \\ 1909 \text{ d. } \frac{30}{6} \\ 1909 \text{ d. } \frac{30}{12} \end{array} \right\}$	$3\frac{6}{10}$ %	Kr. 84,818,920
1880	38	Obligationer för 1880 års statslåns tre emis- sioner å tillsammans kr. 119,790,000, mot- svarande £ St. 6,600,000, francs 166,320,000 eller rmk 134,640,000	1880 d. $\frac{1}{4}$	$3\frac{1}{2}$ %	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Kr. } 70,758,501 \\ \text{£ St. } 3,898,540 \\ \text{Frcs } 98,243,208 \\ \text{Rmk } 79,530,216 \end{array} \right.$
1886	42	Obligationer för 1886 års statslån å kr. 72,000,000 eller rmk 81,000,000, varav blivit utlämnade obligationer å rmk 72,614,500	1886 d. $\frac{1}{6}$	$3\frac{1}{2}$ %	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Kr. } 56,439,111:11 \\ \text{Rmk } 63,494,000 \end{array} \right.$
1888	40	Obligationer för 1888 års statslån å kr. 26,666,666:67, motsvarande rmk 30,000,000 eller £ St. 1,470,000 eller francs 37,020,000	1888 d. $\frac{1}{3}$	3 %	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Kr. } 24,191,111:11 \\ \text{Rmk } 27,215,000 \\ \text{£ St. } 1,333,535 \\ \text{Frcs } 33,583,310 \end{array} \right.$
1890	39	Obligationer för 1890 års statslån å kr. 35,555,555:56, motsvarande rmk 40,000,000, £ St. 1,960,000 eller francs 49,360,000 ...	1890 d. $\frac{1}{3}$	$3\frac{1}{2}$ %	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Kr. } 26,780,888:89 \\ \text{Rmk } 30,128,500 \\ \text{£ St. } 1,476,296:10 \\ \text{Frcs } 37,178,569 \end{array} \right.$
1894	42	Obligationer för 1894 års statslån å kr. 36,000,000, motsvarande francs 50,000,000, £ St. 1,980,000 eller rmk 40,400,000, varav hälften utlämnats	1894 d. $\frac{15}{10}$	3 %	$\left\{ \begin{array}{l} \text{Kr. } 17,503,200 \\ \text{Frcs } 24,310,000 \\ \text{£ St. } 962,676 \\ \text{Rmk } 19,642,480 \end{array} \right.$

Reglemen- tets		Tiden, då för- bindelserna bli- vit utfärdade.	Räntefot.	Återstående kapitalskuld den 31 december 1912.	
Artal.	§.				
1899	42 43	Obligationer för 1899 års statslån å kr. 72,000,000, motsvarande francs 100,000,000, £ St. 3,960,000 eller rmk 80,800,000, varav hälften utlämnats	1899 d. $\frac{15}{8}$	$3\frac{1}{2}$ %	{ Kr. 32,907,960 Frcs 45,705,500 £ St. 1,809,937:16 Rmk 36,930,044
1900	44	Obligationer för 1900 års statslån å kr. 36,320,000, motsvarande £ St. 2,000,000, rmk 40,800,000 eller francs 50,400,000 ...	1900 d. $\frac{15}{8}$	$3\frac{1}{2}$ %	{ Kr. 36,320,000 £ St. 2,000,000 Rmk 40,800,000 Frcs 50,400,000
1904	51	Obligationer för 1904 års statslån å kr. 36,000,000, motsvarande francs 50,000,000, £ St. 1,980,000 eller rmk 40,400,000	1904 d. $\frac{1}{8}$	$3\frac{1}{2}$ %	{ Kr. 36,000,000 Frcs 50,000,000 £ St. 1,980,000 Rmk. 40,400,000
1906	58	Obligationer för 1906 års statslån å kr. 43,200,000, motsvarande francs 60,000,000, £ St. 2,376,000 eller rmk 48,480,000	1906 d. $\frac{1}{8}$	$3\frac{1}{2}$ %	{ Kr. 43,200,000 Frcs 60,000,000 £ St. 2,376,000 Rmk 48,480,000
1907	72	Obligationer för 1907 års statslån å kr. 46,800,000, motsvarande francs 65,000,000, £ St. 2,574,000 eller rmk 52,520,000	1907 d. $\frac{1}{8}$	{ 4 % t. o. m. d. $\frac{1}{8}$ 1915, därefter $3\frac{1}{2}$ %	{ Kr. 46,800,000 Frcs 65,000,000 £ St. 2,574,000 Rmk 52,520,000
1908	82	Obligationer för 1908 års statslån å kr. 54,480,000, motsvarande £ St. 3,000,000, francs 75,600,000 eller rmk 61,200,000	1908 d. $\frac{20}{6}$	{ 4 % t. o. m. d. $\frac{20}{6}$ 1918, därefter $3\frac{1}{2}$ %	{ Kr. 54,480,000 £ St. 3,000,000 Frcs 75,600,000 Rmk 61,200,000
1911	97	Obligationer för 1911 års statslån å kr. 72,000,000, motsvarande francs 100,000,000, £ St. 3,960,000 eller rmk 80,800,000	1911 d. $\frac{1}{9}$	{ 4 % t. o. m. d. $\frac{1}{9}$ 1926, därefter $3\frac{1}{2}$ %	{ Kr. 72,000,000 Frcs 100,000,000 £ St. 3,960,000 Rmk 80,800,000
1906	28	Av Örebro—Svartå järnvägsaktiebolag upp- lagt obligationslån, för vilket staten i sammanhang med förvärvandet av Örebro —Svartå järnväg övertagit betalnings- skyldigheten	—	4 %	Kr. 650,000

Reglemen- tets		Tiden, då för- bindelserna bli- vit utfärdade.	Räntefot.	Återstående kapitalskuld den 31 december 1912.	
Årtal.	§.				
1908	48	Av järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinenten upplagda två obligationslån, för vilka sta- ten i sammanhang med förvärvandet av bolagets järnväg mellan Malmö och Trälle- borg övertagit betalningsskyldigheten, näm- ligen: obligationslånet av år 1898	—	4 %	Kr. 1,472,000
		» » » 1902	—	4 %	Kr. 806,000
1895	16	Kommunlån, för vilka staten i samman- hang med Västkustbanans förvärvande övertagit betalningsskyldigheten	—	5 %	Kr. 375,465:07
1895	16	Kommunlån, för vilka staten i samman- hang med Västkustbanans förvärvande övertagit betalningsskyldigheten	—	4,7 %	Kr. 69,681:28
1866	18	Innestående fond för Göta kanals underhål- lande	1833 d. $\frac{31}{12}$	5 %	Kr. 140,889
1902	23	Innestående köpeskilling för fastigheten nr 1 kvarteret Lejonet i Stockholm (f. d. Arvfurstens palats)	—	4 %	Kr. 2,250,000
1911	92	Av statskontoret till riksgäldskontorets för- valtning överlämnade kassabehållningar ...	—	—	Kr. 30,000,000
1890	14	Obligationer å 30,000,000 kr., vilka ut- färdats såsom grundfond för Sveriges all- männa hypoteksbank, bokförda inom lin- jen med nämnda belopp	1890 d. $\frac{1}{5}$	$3\frac{1}{2}$ %	—
1909	4	Obligationer å 30,000,000 kr., vilka ut- färdats såsom grundfond för konungariket Sveriges stadshypotekskassa, bokförda inom linjen med nämnda belopp	1909 d. $\frac{30}{6}$	$3\frac{1}{2}$ %	—
1866	16	Årliga anslaget till H. M. Konungen 300,000 kr. (icke kapitaliserat)	1815 d. $\frac{9}{11}$	—	—
1866	17	Hertigens av Södermanland, sedermera Konung Carl XIII, hemgiftskapital, bokfört inom linjen med 150,000 kr.	1778	5 %	—

Reglemen- tets		Tiden, då för- bindelserna bli- vit utfärdade.	Räntefot.	Återstående kapitalskuld den 31 december 1912.	
Årtal.	§.				
1866	20	Fond för Hjälmare kanals och slussverks un- derhållande (utgör blott ett depositum av fordringshandlingar)	—	—	—
1866	21	Dito för Strömsholms kanals dito (dito).....	—	—	—
1882	3	Dito för Södertälje kanals dito (dito)	—	—	—
1866	23	Lappmarks ecklesiastikfonds behållning, bok- förd inom linjen med kr. 100,777:16 (stats- utskottets utlåtande nr 23 vid 1869 års riksdag)	—	—	—
1869	77	Post-assuransfonden (ingår bland riksgälds- kontorets övriga tillgångar, men med den förbindelse, som § 77 i 1869 års regle- mente innehåller)	—	—	—
1906	30	Återstoden av anslaget å 5,000,000 kronor till inköp av vattenfall, lämpliga för elek- trisk drift å statens järnvägar	—	—	Kr. 80,241:67
1907	40	Dito av dito å 300,000 kronor till inköp av vissa fastigheter för statens anläggningar vid Trollhättan	—	—	Kr. 75,392:64
1908	49	Dito av dito å 2,800,000 kronor för utbyg- gande av kraftstationen vid Trollhättan för viss högre leveransförmåga	—	—	Kr. 300,000
1909	51	Dito av dito å 500,000 kronor för inköp av vissa fastigheter för statens anläggningar vid Trollhättan m. m.	—	—	Kr. 403,025:53
1909	41	Dito av dito å 1,061,246 kronor för fullbor- dande av statsbanan från Morjärv över Storträsk till Lappträsk m. m.	—	—	Kr. 200,000
1910	46	Dito av dito å 1,500,000 kronor för fortsätt- ning av statsbanan från Östersund till Ströms vattudal jämte bispår	—	—	Kr. 100,000
1910	47	Dito av dito å 2,038,000 kronor för full- bordande av statsbanan från Göteborg till Skee.....	—	—	Kr. 238,000

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 15 saml. 1 avd. 4 häft.

(Riksgäldskontorets reglemente.)

Reglemen- tets			Tiden, då för- bindelserna bli- vit utfärdade.	Räntefot.	Återstående kapitalskuld den 31 december 1912.
Årtal.	§.				
1910	49	Anslaget för utläggning av ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna stationer m. m.	—	—	Kr. 500,000
1911	54	Dito för utläggning av ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna stationer m. m.	—	—	Kr. 250,000
1911	55	Återstoden av anslaget å 1,028,000 kronor för fullbordande av statsbanan från Bastuträsk till Skellefteå och vidare till Kallholmsfjärden.....	—	—	Kr. 328,000
1911	56	Anslaget för fullbordande av statsbanan från Östersund till Ströms vattudal jämte bispår	—	—	Kr. 1,400,000
1911	57	Återstoden av anslaget å 4,000,000 kronor för fortsättning av statsbanan från Järna över Nyköping till Norrköping.....	—	—	Kr. 1,800,000
1911	59	Anslaget till anordnande av militärstation vid Keräsjoki håll- och mötesplats å järnvägen Lappträsk—Veittijärvi	—	—	Kr. 32,500
1911	64	Återstoden av anslaget å 5,000,000 kronor för anläggning av en ny farled mellan Vänersborg och Göteborg	—	—	Kr. 1,600,000
1911	65	Anslaget för anläggning av ledningar för distribuering av elektrisk energi från statens kraftverk vid Trollhättan	—	—	Kr. 1,500,000
1911	67	Återstoden av anslaget å 3,450,000 kronor för anläggning av ett statens kraftverk vid Älvkarleby	—	—	Kr. 400,000
			Summa Kr.		647,170,887:30
Inom linjen balanserade skulder Kr.					60,250,777:16

**Riksgäldskontorets vid 1912 års slut utbalanserade kapitalfordringar för
utlämnade lån till vissa bestämda ändamål.**

Reglementets			Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.							
		<i>a) Allmänna byggnadslånefonden.</i>						
1866	43	Lån till Västerås domkyrka, för densammas reparation	1860	—	—	28,000	—	28,000
1866	148 ¹⁾	Lån till staden Vänersborg, för uppförande av ny byggnad för elementarläroverket därstädes	1867—1868	5 %	4 %	40,000	—	2,063 86
1866	148 ²⁾	Lån till staden Västervik, för uppförande av ny byggnad åt elementarläroverket därstädes	1867—1868	5 %	4 %	20,000	—	1,431 04
{ 1866 1908	148 ³⁾ 11	Lån till Uppsala domkapitel, för uppförande av ny byggnad för elementarläroverket i Uppsala	1867—1868	5 %	4 %	140,000	—	11,000
		Transport	—	—	—	—	—	42,494 90

¹⁾ Jfr § 16 mom. 3 i 1867 års reglemente.

²⁾ Jfr § 16 mom. 4 i 1867 års reglemente.

³⁾ Jfr § 16 mom. 1 i 1867 års reglemente.

Reglementets			Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.							
		Transport	—	—	—	—	42,494	90
1866	148 ¹⁾	Lån till staden Kristianstad, för utvidgande av elementarläroverksbyggnaden därstädes	1873—1875	5 %	4 %	20,000	6,804	26
1874	5	Lån till seminarium för bildande av lärarinnor, för inköp av byggnad åt seminariet (numera övertaget av direktionen över Stockholms stads undervisningsverk)	1875	5 %	4 %	59,000	11,024	72
1882	17	Lån till Linköpings domkyrka, för fullbordande av tornbyggnaden å kyrkan...	1883	5 %	4 %	30,000	19,055	54
1887	15	Ytterligare lån till Linköpings domkyrka, för betäckande av uppkommen brist i den beräknade kostnaden för tornbyggnaden å kyrkan	1888	5 %	4 %	30,000	22,308	17
1892	17	Lån till Skara domkyrka, för fullbordande av restaurationsarbetet å densamma	1893	5 %	4 %	40,000	29,707	27
		Transport	—	—	—	—	131,394	86

¹⁾ Jfr § 8 i 1873 års reglemente samt § 5 mom. 3 i 1875 års reglemente.

Reglementets		Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.		
Årtal.	§.							
1896	16	Transport Lån till Härnösands domkapitel, för uppförande av ny byggnad för allmänna läroverket i Östersund	—	—	—	131,394	86	
		1897	{ Lånet återbetalas med 500 kr. årligen under 30 år. }	—	15,000	7,500	—	
{1898 1908}	{17 10}	Lån till Vadstena och S:t Pers församlingar, för fullbordande av Vadstena klosterkyrkas restaurering ...	1898	{ Lånet återbetalas senast fr. o. m. år 1918 med minst 1 ¹ / ₂ årl. }	—	16,000	16,000	—
1877 ¹⁾	7	Lån till staden Strömstad, för ny tomtreglering efter 1876 års eldsvåda	1878	6 %	5 %	50,000	24,443	27
{1877 1878}	{8 6}	Lån till staden Söderhamn, för ny tomtreglering efter 1876 års eldsvåda	1878-1879	6 %	5 %	200,000	67,122	29
{1880 1881}	{13 10}	Lån till staden Hudiksvall, för ny tomtreglering efter 1878 och 1879 årens eldsvådor	1881-1882	6 %	5 %	200,000	90,661	73
1888	15	Lån till staden Luleå, för ny tomtreglering efter 1887 års eldsvåda	1889	5 %	4 %	100,000	70,221	94
		Transport	—	—	—	407,344	09	

¹⁾ Se vidare § 3 i 1881 års reglemente.

Reglementets			Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.							
		Transport	—	—	—	—	407,344	09
1889	17	Lån till staden Umeå, för ny tomtreglering efter 1888 års eldsvåda	1890	5 %	4 %	200,000	144,657	54
1896	15	Lån till staden Mariestad, för ny tomtreglering efter 1895 års eldsvåda	1897	4 ⁶ / ₁₀ %	3 ³ / ₁₀ %	150,000	127,971	61
1902	20	Lån till staden Ämål för ny tomtreglering efter 1901 års eldsvåda	1903	5 %	4 %	300,000	283,751	03
1866	{ 94 ¹) 118 143	Lån till Kinda kanalaktiebolag, för utsträckning av Kinda båtled medelstkanalisering av Stångån från sjön Rengen till hamnen vid Linköping..... = 1,289,156: 04	1865-1870	5 %	3 %	437,500	325,431	77
		Transport	—	—	—	—	1,289,156	04

¹) Se vidare § 134 mom. 14 i 1863 års reglemente;
§ 11 mom. 9 i 1867 års reglemente;
§ 33 mom. 9 och § 41 mom. 11 i 1868 års reglemente;
§ 24 mom. 11 och § 31 mom. 5 i 1869 års reglemente.

Reglementets		Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.						
		Transport	—	—	—	1,289,156	04
		<i>b) Järnvägslånefonden.</i>					
{1866 1897}	{82 13}	Lån till Uddevalla—Vänersborg—Herrljunga järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Herrljunga över Vänersborg till Uddevalla samt för denna järnvägs ombyggnad till normalspårig	{1865-1867 1898}	5 %	4 %	2,600,000 ¹⁾	2,068,881 21
1871	31	Lån till Karlskrona—Växjö järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg mellan Karlskrona och Växjö.....	1872—1874	5 % ²⁾	4 $\frac{1}{2}$ %	2,600,000	1,089,772 25
1871	31	Lån till Krylbo—Norbergs järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg mellan Krylbo och Norberg	1872—1873	6 %	5 %	406,000	16,904 47
		Transport	—	—	—	4,464,713	97

¹⁾ Av ifrågakvarande lån, som under åren 1865—1867 utbetalades med sammanlagt 3,240,000 kr. för anläggning av järnväg från Herrljunga över Vänersborg till Uddevalla, återstod vid 1897 års slut i kapital och ränta sammanlagt 2,000,000 kr., vilket belopp jämlikt beslut av 1897 och 1898 års Riksdagar kapitaliserades och ökades med nytt låneunderstöd å 600,000 kr. för järnvägens ombyggnad till normalspårig eller sålunda till 2,600,000 kr.

²⁾ Se § 3 av 1886 års reglemente.

Reglementets			Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.							
		Transport	—	—	—	—	4,464,713	97
1871	31	Lån till Uppsala—Margrethills järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Uppsala till Gävle med bibanor	1873	6 %	5 %	500,000	48,398	45
1871	31	Lån till Bergslagernas järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Ludvika till Kil.....	1874—1876	5 $\frac{1}{2}$ % ¹⁾	5 %	5,000,000	3,015,226	12
1876	5	Lån till Västervik—Åtvidaberg—Bersbo järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Västervik över Jenny, Gamleby och Åtvidaberg till Bersbo, med bibana.....	1877—1879	5 % ²⁾	4 $\frac{1}{2}$ %	1,865,000	1,526,529	33
1876	5	Lån till Hultsfred—Västerviks järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg mellan Hultsfred och Jenny, med bibana och sidospår...	1877—1879	5 % ²⁾	4 $\frac{1}{2}$ %	1,750,000	1,475,550	16
{1876 1904}	{5 7}	Lån för anläggning av järnväg från Vislanda till Bolmen (numera övertaget av Karlshamn—Vislanda järnvägsaktiebolag)	1877—1878	5 $\frac{1}{16}$ %	4 $\frac{1}{2}$ %	500,000 ³⁾	473,618	71
		Transport	—	—	—	—	11,004,036	74

¹⁾ Se § 3 av 1883 års reglemente.

²⁾ Se § 3 av 1883 och 1886 års reglementen.

³⁾ Ifrågasvarande lån, som under åren 1877 och 1878 utbetalades med 785,000 kronor, har jämlikt beslut av 1904 års Riksdag dels genom avskrivning, dels genom avbetalning år 1905 nedbragts till ett kapitalbelopp av 500,000 kronor, varför ny skuldförbindelse med ändrade amorteringsvillkor avlämnats.

Reglementets			Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.							
1876	5	Transport Lån till Gottlands järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Visby till Hemse	—	—	—	—	11,004,036	74
			1877—1879	5 % ¹⁾	4 $\frac{1}{2}$ %	500,000	338,142	25
{1876 1879}	{5 13}	Lån till Södra Dalarnes järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Krylbo till Borlänge med bibana...	1879—1882	5 % ¹⁾	4 $\frac{1}{2}$ %	2,375,000	1,733,642	70
1876	5	Lån till Varberg—Borås järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Varberg till Borås	1879—1881	5 % ¹⁾	4 $\frac{1}{2}$ %	2,600,000	1,897,882	47
{1881 1912}	{15 7}	Lån för anläggning av järnväg mellan Borlänge och Insjön (numera övertaget av Södra Dalarnes järnvägsaktiebolag)	1883—1886	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	950,000	863,245	31
1881	15	Lån till Vetlanda—Sävsjö järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg mellan Vetlanda och Sävsjö	1883—1886	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	300,000	237,466	23
1881	15	Lån för anläggning av järnväg från Finspong till Norsholm (numera övertaget av Norra Östergötlands järnvägsaktiebolag)	1883—1886	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	500,000	388,586	95
		Transport	—	—	—	—	16,463,002	65

¹⁾ Se § 3 av 1883 och 1886 års reglementen.

Reglementets			Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.							
		Transport	—	—	—	—	16,463,002	65
1881	15	Lån till Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag, för an- läggning av järnväg mellan Stockholm och Rimbo	1883—1887	5 %	4½ %	500,000	395,776	99
1881	15	Lån för anläggning av järn- väg mellan Borås och Sven- ljunga (numera övertaget av Borås—Alvesta järn- vägsaktiebolag)	1884—1887	5 %	4½ %	500,000	402,657	41
1886	16	Lån för anläggning av järn- väg från Skara över Gös- säter till Väneren (numera övertaget av Västergötland —Göteborgs järnvägsaktie- bolag)	1887—1889	5 %	4½ %	324,000	265,188	53
1886	16	Lån till Halmstad—Bolmens järnvägsaktiebolag, för an- läggning av järnväg från Halmstad till Bolmen med sidospår	1887—1890	5 %	4⅓ %	824,915 ¹⁾	685,573	89
1886	16	Lån till Fågelsta—Vadstena —Ödeshögs järnvägsaktie- bolag för anläggning av järn- väg från Vadstena till Ödes- hög	1888—1890	5 %	4½ %	300,000	249,325	32
		Transport	—	—	—	—	18,461,524	79

¹⁾ Enligt kungl. brev av d. 11/6 1888 är statslånets belopp nedsatt med 85 kronor.

Reglementets		Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.					—	—
		Transport	—	—	—	—	18,461,524 79
1886	16	Lån till Mellersta Blekinge järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Karlshamn till Gullbärna med bibana och hamnspår	1888—1893	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	1,102,250 ¹⁾	916,075 79
1886	16	Lån till Mora—Vänerns järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Mora strand till Östra Värmlands järnväg jämte bibana	1889—1893	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	1,000,000	865,724 57
1886	16	Lån för anläggning av järnväg från Mariestad till Gösäter med bispår (numera övertaget av Västergötland—Göteborgs järnvägsaktiebolag)	1890—1891	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	305,000	260,678 04
1886	16	Lån för anläggning av järnväg mellan Vittsjö och Hässleholm (numera övertaget av Hässleholm—Markaryds järnvägsaktiebolag)	1890—1892	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	404,000	390,431 87
1886	16	Lån till Skymnäs—Munkfors järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Björndalsbron till Munkfors	1891—1892	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	90,835	78,638 09
		Transport	—	—	—	—	20,973,073 15

¹⁾ Återstoden, 18,000 kr., av det beviljade beloppet 1,120,250 kr. har bolaget förklarat sig icke komma att lyfta.

Reglementets			Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.							
		Transport	—	—	—	—	20,973,073	15
1886	16	Lån för anläggning av järnväg från Klippan till Röstånga (numera övertaget av Hälsingborg — Hässleholms järnvägsaktiebolag)	1892—1893	5 %	4½ %	290,000	251,060	10
1891	18	Lån till Malmö—Tomelilla järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Malmö till Tomelilla	1892—1896	5 %	4½ %	1,300,000	1,176,941	31
1891	18	Lån till Norra Södermanlands järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Nyby bruk till Södertälje med bibanor	1892—1896	5 %	4½ %	1,800,000	1,781,595	—
1891	19	Lån till Härnösand—Sollefteå järnvägsaktiebolag, för anläggning af järnväg från Härnösand till Sollefteå ...	1892—1895	5 %	4½ %	2,350,000	2,083,047	80
1891	18	Lån till Norrköping—Söderköping—Vikbolandets järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Norrköping över Kummelby till Söderköping och från Kummelby till Arkösund	1893—1895	5 %	4½ %	653,000	585,140	06
1891	18	Lån till Uddevalla—Lelångens järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Uddevalla till Lelången ...	1895—1896	5 %	4½ %	1,247,000	1,128,958	31
		Transport	—	—	—	—	27,979,815	73

Reglementets			Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.							
		Transport	—	—	—	—	27,979,815	73
1896	14	Lån till Östra Blekinge järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Gullbärna till Torsås	1897—1899	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	537,500	500,301	83
1910	7	Lån till Östra Blekinge järnvägsaktiebolag, vilket lån bildats genom kapitalisering av förfallna annuitets- och räntebelopp å nästföregående lån	1910	5 $\frac{1}{2}$ %	4 $\frac{1}{3}$ %	108,000	105,791	40
1896	14	Lån till Klintehamn—Roma järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Klintehamn till Roma	1897—1900	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	213,250 ¹⁾	213,250	—
1896	14	Lån till Markaryd—Veinge järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Markaryd till Veinge	1897—1900	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	563,000 ²⁾	561,000	—
1896	14	Lån till Gottlands järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg mellan Västkinde och Tingstäde	1899, 1902	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	119,000 ³⁾	110,181	53
1896	14	Lån till Sala—Gysinge—Gävle järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Sala över Gysinge till Hagaström	1899—1901	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	1,545,500	1,521,258	64
		Transport	—	—	—	—	30,991,599	13

¹⁾ Enligt kungl. brev av den $\frac{10}{11}$ 1900 har statslånets från början beviljade belopp, 214,000 kr., blivit nedsatt med 750 kr.

²⁾ Varaf vid 1912 års slut återstodo ej lyftade 2,000 kr.

³⁾ Enligt kungl. brev av den $\frac{2}{11}$ 1900 har statslånets från början beviljade belopp, 120,000 kr., blivit nedsatt med 1,000 kr

Reglementets		Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.					—	—
		Transport	—	—	—	—	30,991,599 13
1896	14	Lån till Östra Centralbanans järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Linköping över Rimforsa och Kisa till Vimmerby ...	1899—1902	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	1,710,000	1,710,000 —
1896	14	Lån till Slite—Roma järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Roma till Slite.....	1900, 1902	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	339,000 ¹⁾	339,000 —
{1900 1901}	{19 18}	Lån till Borås—Alvesta järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Borås till Alvesta	1901—1903	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	4,795,000	4,570,114 17
1896	14	Lån till Falkenbergs järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Holtsljunga till Limmared.....	{1902 1905}	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	505,000	488,039 85
1896	14	Lån till Orsa—Härjedalens järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Orsa till Sveg	{1902 1907 1909}	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	1,850,000	1,850,000 —
{1896 1901}	{14 17}	Lån till Skövde—Axvalls järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Skövde till Axvall	{1902 1905}	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	363,500 ²⁾	363,500 —
		Transport	—	—	—	—	40,312,253 15

¹⁾ Enligt kungl. brev av den 13/6 1904 har statslånet från början beviljade belopp, 340,000 kr., blivit nedsatt med 1,000 kr.

²⁾ Enligt kungl. brev den 12/6 1905 har statslånet från början beviljade belopp, 369,000 kr., blivit nedsatt med 5,500 kr. till 363,500 kr.

Reglementets			Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.							
1901	17	Transport Lån för anläggning av järnväg från Enköpings hamn över Heby till Enåker (numera övertaget av Stockholm-Västerås-Bergslagens nya järnvägsaktiebolag)	—	—	—	—	40,312,253	15
1901	17	Lån till Norrköping—Söderköping—Vikbolandets järnvägsaktiebolag, för anläggning af järnväg från Valdemarsvik till Söderköping med hamnspår till sjön Yxningen	1904—1906	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	1,028,700	1,012,564	71
1901	17	Lån till Landskrona—Kjevlinge—Sjöbo järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Kjevlinge till Sjöbo med sidospår till Övedskloster	1904, 1907	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	591,500	578,847	25
1901	17	Lån till Mellersta Södermanlands järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Stålboga över Malmköping till Skebokvarn.....	{1904} {1908}	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	1,192,000	1,192,000	—
1901	17	Lån till Tidaholms järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Tidaholm till Vartofta	{1905} {1908}	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	532,500	532,500	—
1901	17	Lån till Åtvidaberg—Bjärka—Säby järnvägsaktiebolag, för anläggning af järnväg från Bjärka till Åtvidaberg	{1905} {1906} {1909}	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	510,000	510,000	—
			1905, 1906	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	290,000	290,000	—
		Transport	—	—	—	—	44,428,165	11

Reglementets			Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.							
		Transport	—	—	—	—	44,428,165	11
1901	17	Lån till järnvägsaktiebolaget Borgholm—Böda, för anläggning av järnväg från Borgholm till Böda	{1905 1907 1908}	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	419,000	419,000	—
1901	17	Lån till Ruda—Finsjö—Oskarshamns järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Oskarshamn till Ruda	1906, 1907	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	483,300	483,300	—
{1901 1905}	{17 17}	Lån till Orsa—Härjedalens järnvägsaktiebolag, för fullbordande av järnvägsanläggningen mellan Orsa och Sveg Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolags skuld för ogulden köpeskilling för Länna—Norrtälje järnväg	1905—1907 1909	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	2,200,000	2,200,000	—
1905	9	Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolags skuld för ogulden köpeskilling för Länna—Norrtälje järnväg	1905	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	500,000	486,323	22
1906	22	Lån till Södra Ölands järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Borgholm till Näsby	1908—1910	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	951,500 ¹⁾	929,850	—
1906	22	Lån till Lidköping—Kållands järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Lidköping till Tun	{1908 1910}	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	367,500	367,500	—
1906	22	Lån till Varberg—Åtrans järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Varberg över Ullared till Åtrans station	1908, 1912	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	1,185,000	1,185,000	—
		Transport	—	—	—	—	50,499,138	33

¹⁾ Varaf vid 1912 års slut återstodo ej lyftade kr. 21,650.

Reglementets			Tiden, då lånet utbetalts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Årtal.	§.							
		Transport	—	—	—	—	50,499,138	33
1906	22	Lån till Skara—Timmersdala järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Skara till Timmersdala.....	{1908 1911}	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	352,500	352,500	—
1906	22	Lån till Mjölby—Hästholmens järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Mjölby till Hästholmen.....	1908—1910	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	800,000 ¹⁾	799,600	—
1906	22	Lån till Uppsala—Enköpings järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Uppsala till Enköping	1909	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	1,040,000 ²⁾	693,000	—
{1906 1910}	{22 42}	Lån till Kil—Fryksdalens järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Kil till Torsby	1911—1912	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	2,500,000 ³⁾	1,666,500	—
{1906 1910}	{22 42}	Lån till Lysekils järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Lysekil till Smedberg	1911—1912	5 %	4 $\frac{1}{2}$ %	1,200,000 ⁴⁾	800,000	—
		Transport	—	—	—	—	54,810,738	33

¹⁾ Varaf vid 1912 års slut återstodo ej lyftade kr. 400.

²⁾ D:o vid d:o d:o > 347,000.

³⁾ D:o vid d:o d:o > 833,500.

⁴⁾ D:o vid d:o d:o > 400 000.

(Riksgäldskontorets reglemente.)

Reglementets			Tiden, då lånet utbetatts.	Annuitet.	Räntefot.	Ursprungliga beloppet.	Kapitalåterstod vid 1912 års slut.	
Artal.	§.							
		Transport	—	—	—	—	54,810,738	33
1906	22	Lån till Väderstad—Skänninge—Bränninge järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Väderstad över Skänninge till Bränninge	1912	5 %	4 1/2 %	788,500 ¹⁾	400,000	—
1906	22	Lån till Lindfors—Bosjöns järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Lindfors till Bosjön..... = 53,988,182: 29	1912	5 %	4 1/2 %	100,000 ²⁾	66,600	—
		Summa	—	—	—	—	55,277,338	33

¹⁾ Varav vid 1912 års slut återstodo ej lyftade kr. 388,500.

²⁾ D:o vid d:o d:o » 33,400.

Av 1906 års Riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från järnvägslånefonden.

Till *låneunderstöd för enskilda järnvägar* har 1906 års Riksdag beviljat och ställt till Kungl. Maj:ts disposition ett extra anslag av 7,500,000 kronor, att utgå under fem år från och med år 1907 med 1,500,000 kronor årligen, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma femårsperiod disponeras, ägande Kungl. Maj:t att å detta anslag till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar anvisa av Kungl. Maj:t beviljade understödsbelopp, att utgå i enlighet med följande villkor och bestämmelser:

1:o) att kostnadsförslag och arbetsplan fastställas av Kungl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra, varande det sökande bolaget skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, besiktningar, extra biträdens användande med mera dylikt, vilka kunna av kostnadsförslagets och arbetsplanens granskning föranledas;

2:o) att det lånesökande bolaget, för att kunna erhålla statsunderstöd, skall vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital, som jämte statslånet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens utförande på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla och varav minst så stor del, som motsvarar hälften av den beräknade anläggningskostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande;

3:o) att låneunderstödet må utgöra högst hälften av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med iakttagande därav, att inbetalningarna å den del av anläggningskapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott, skola ske i förhållande till de andelar av lånesumman, som lyftas, och före lyftningen av dessa låneandelar; skolande härjämte en tiondedel av den beviljade låneförsträckningen innestå, till dess besiktning av järnvägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik förrättad samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik;

4:o) att i avseende å ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

a) att annuiteten beräknas till fem procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet först gottgöres ränta efter fyra och en halv för hundra å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att anstånd med räntans erläggande må medgivas för högst tre år, dock icke utöver ett år från den dag, då enligt Kungl. Maj:ts bestämmande järnväg senast skall vara färdig och för trafik öppnad; skolande beloppet av den ränta, med hvars erläggande anstånd sålunda medgives, till staten inbetalas, sedan genom de stadgade annuitetslikviderna all övrig ränta, med vilken anstånd icke beviljats, blivit gulden och kapitalet gottgjort, så att efter nämnda tids förlopp med annuitetens erläggande fortfarande så länge, till dess även beloppet av den ränta med vars erläggande anstånd medgivits, bliver till staten inbetalt;

c) att kapitalavbetalning skall vidtaga tre år efter den dag, då enligt Kungl. Maj:ts bestämmande järnväg senast skall vara färdig och för trafik öppnad; och

d) att, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlægges, låntagaren skall därå gälda fem procent årlig ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt;

5:o) att järnvägsanläggningen med alla därtill hörande byggnader och materiel ävensom all bolagets övriga egendom skall utgöra säkerhet för den av staten lämnade försträckning och staten till säkerhet för sin fordrans utbekommande erhålla inteckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträckningen beviljats; börande ej mindre såsom villkor för statslånets erhållande och tillgodonjutande i bolagsordningen intagas stadgande om bolagets skyldighet att till säkerhet för statens fordran inteckna bolagets järnväg med förmånsrätt för samma fordran framför varje annan fordran hos bolaget, än ock en tredjedel av det beviljade statslånet innestå, till dess inteckning med ovan stadgad förmånsrätt i bolagets järnväg meddelats för förut lyftade andelar av lånet; varjämte ovanberörda sista tredjedel ej må utbekommas, förrän inteckning för dess belopp med förmånsrätt framför varje annan fordran än statens blivit i bolagets järnväg behörigen meddelad;

6:o) att Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i direktionen för varje järnvägsbolag, som innehar lån av staten, och utse en revisor att deltaga uti granskningen av bolagets förvaltning och räkenskaper, samt att arvode till sålunda utsedd direktör och revisor skall bekostas av bolaget;

7:o) att varje järnvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser i fråga om samtrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget bestämma, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga; samt

8:o) att varje sådant bolag, som nyss är nämnt, må, då Kungl. Maj:t så prövar lämpligt,

dels erhålla upplåtelse av den för järnvägsanläggningen erforderliga, kronan tillhöriga jord sålunda: att jord, som står under kronans omedelbara disposition, upplåtes utan någon ersättning; att jord från de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna kronoallmänningar upplåtes utan annan gottgörelse än ersättning till vederbörande innehavare för intrång i nyttjanderätten; att jord från de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, vilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, upplåtes utan annan ersättning än för minskning i arrendatorns brukningsområde under den återstående arrendetiden ävensom för skada och intrång; samt att för jord, som är till boställe eller åt enskild person, menighet eller inrättning med åborätt eller annorledes än vad ovan sagts upplåten, ersättning skall lämnas såväl för själva marken som för skada och intrång; skolande ersättningen i ovannämnda fall bestämmas i den ordning, förordningen angående jords eller lägenhets avstående för allmänt behov den 14 april 1866 stadgar;

dels ock kostnadsfritt begagna för anläggningen sådana å kronans ägor belägna kalk- och stenbrott jämte grustäkter, som kunna vara disponibla;

och åligger det fullmäktige i riksgäldskontoret att behörigen tillhandahålla och utbetala de belopp, Kungl. Maj:t kan komma att å detta anslaganvisa.

Av 1910 års Riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från järnvägslånefonden.

Till låneunderstöd för enskilda järnvägar har 1910 års Riksdag beviljat och ställt till Kungl. Maj:ts förfogande ett extra anslag av 7,500,000 kronor att utgå under fem år från och med år 1912 med 1,500,000 kronor årligen, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma femårsperiod disponeras, ägande Kungl. Maj:t att å detta anslag till understödjande av nya,

ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar anvisa av Kungl. Maj:t beviljade understödsbelopp att utgå i enlighet med följande villkor och bestämmelser:

1:o) att kostnadsförslag och arbetsplan fastställas av Kungl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra, varande det sökande bolaget skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, besiktningar, extra biträdens användande med mera dylikt, vilka kunna av kostnadsförslagets och arbetsplanens granskning föränledas;

2:o) att det lånesökande bolaget, för att kunna erhålla statsunderstöd, skall vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital, som jämte statslånet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens utförande på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla och varav minst så stor del, som motsvarar hälften av den beräknade anläggningskostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande;

3:o) att låneunderstödet må utgöra högst hälften av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med iakttagande därav, att inbetalningarna å den del av anläggningkapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott, skola ske i förhållande till de andelar av lånesumman, som lyftas, och före lyftningen av dessa låneandelar; skolande härjämte en tiondedel av den beviljade låneförsträckningen innestå, till dess besiktning av järnvägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik förrättad samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik;

4:o) att med avseende å ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

a) att annuiteten för låneunderstödet återgåldande beräknas till fem procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet först gottgöres ränta efter fyra och en halv procent å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att beträffande den ränta, som å lyftade lånebelopp upplöper under en tid omfattande högst tre år från lyftningsdagarna men dock ej sträckande sig utöver ett år från den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik, må medgivnas

anstånd med betalningen på det sätt, att denna ränta, benämnd anstånds-ränta, genom fortsatt annuitetslikvid erlägges till staten först sedan i stad-gad ordning såväl all annan ränta som ock hela lånekapitalet inbetalts;

c) att så snart å lyftat lånebelopp upplupit ett års ränta, som icke är att hänföra till anstånds-ränta, förstnämnda räntas belopp skall inbetalas till staten;

d) att kapitalavbetalning skall genom erläggande av fullständig annuitet vidtaga tre år efter den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestäm-mande senast skall vara färdig och öppnad för trafik, skolande i samman-bang härmed likvid ske av all därförinnan upplupen, obetald ränta, som icke är att hänföra till anstånds-ränta; och

e) att, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren skall därå gälda fem procent ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt;

5:o) att järnvägsanläggningen med alla därtill hörande byggnader och materiel ävensom all bolagets övriga egendom skall utgöra säkerhet för den av staten lämnade försträckning och staten till säkerhet för sin fordrans utbekommande erhålla inteckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträck-ningen beviljats; börande ej mindre såsom villkor för statslånets erhållande och tillgodonjutande i bolagsordningen intagas stadgande om bolagets skyl-dighet att till säkerhet för statens fordran inteckna bolagets järnväg med förmånsrätt för samma fordran framför varje annan fordran hos bolaget, än ock en tredjedel av det beviljade statslånet innestå, till dess inteckning med ovan stadgad förmånsrätt i bolagets järnväg meddelats för förut lyftade andelar av lånet; varjämte ovanberörda sista tredjedel ej må utbekommas, förrän inteckning för dess belopp med förmånsrätt framför varje annan fordran än statens blivit i bolagets järnväg behörigen meddelad;

6:o) att Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i direktionen för varje järnvägsbolag, som innehar lån av staten, och utse en revisor att delta i granskningen av bolagets förvaltning och räkenskaper, samt att arvode till sålunda utsedd direktör och revisor skall bekostas av bolaget;

7:o) att varje järnvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser i fråga om santrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget bestämma, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t provas lämpliga och nödiga; samt

8:o) att varje sådant bolag, som nyss är nämnt, må, då Kungl. Maj:t så prövar lämpligt,

dels erhålla upplåtelse av den för järnvägsanläggningen erforderliga, kronan tillhöriga jord sålunda: att jord, som står under kronans omedelbara disposition, upplåtes utan någon ersättning; att jord från de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna kronoallmänningar upplåtes utan annan gottgörelse än ersättning till vederbörande innehavare för intrång i nyttjanderätten; att jord från de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, vilka icke upplåtits till förenade mötes-passevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, upplåtes utan annan ersättning än för minskning i arrendatorns brukningsområde under den återstående arrendetiden, ävensom för skada och intrång; samt att för jord, som är till boställe eller åt enskild person, menighet eller inrättning med åborätt eller annorledes än vad ovan sagts upplåten, ersättning skall lämnas såväl för själva marken som för skada och intrång; skolande ersättningen i ovannämnda fall bestämmas i den ordning, förordningen angående jords eller lägenhets avstående för allmänt behov den 14 april 1866 stadgar;

dels ock kostnadsfritt begagna för anläggningen sådana å kronans ägor belägna kalk- och stenbrott jämte grustäkter, som kunna vara disponibla;

och åligger det fullmäktige i riksgäldskontoret att behörigen tillhandahålla och utbetala de belopp, Kungl. Maj:t kan komma att å detta anslag anvisa.

Av 1911 års Riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från fonden för bibanor i västra delarna av riket.

Riksdagen har år 1911 *dels* beslutat att för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom västra delarna av Värmlands, Kopparbergs och Jämtlands län, samt delar av Bohuslän och Dalsland skall bildas en lånefond av 5,000,000 kronor att avsättas under fem år från och med år 1912 med 1,000,000 kronor årligen, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma femårsperiod disponeras, med rätt för Kungl. Maj:t att från denna fond anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga;

dels för avsättning till berörda fond beviljat och till utbetalning från riksgäldskontoret anvisat ett anslag för år 1912 av 1,000,000 kronor;

dels och föreskrivit följande villkor och bestämmelser för åtnjutande av lån från ifrågavarande fond:

1:o) Behovet av banbyggnaden, särskilt dess vikt i nationalekonomiskt hänseende, skall genom tillfredsställande utredning vara ådagalagt.

2:o) Förslaget till banbyggnaden, som bör avse så billig anläggning, som är förenlig med den uppgift banbyggnaden har att fylla, skall vara uppgjort enligt tekniska bestämmelser, som av Kungl. Maj:t godkännas.

3:o) Kostnadsförslaget och de undersökningar, varpå detta grundar sig, skola vara så omsorgsfullt gjorda och så specificerade, att fullständig ledning därav kan erhållas för bedömande av den beräknade kostnadssummans tillräcklighet.

4:o) Kostnadsförslag och arbetsplan skola fastställas av Kungl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra; och är det sökande bolaget skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, besiktningar, extra biträdens användande med mera dylikt, vilka kunna av kostnadsförslagets och arbetsplanens granskning föranledas.

5:o) Det lånesökande bolaget skall för att kunna erhålla statslån vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital, som jämte statslånet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens utförande på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla och varav minst så stor del, som motsvarar en fjärdedel av den beräknade anläggningens kostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande.

6:o) Statslånet må utgöra högst tre fjärdedelar av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med iakttagande därav, att inbetalningarna å den del av anläggningsskapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott, skola ske i förhållande till de andelar av lånesumman, som lyftas, och före lyftningen av dessa låneandelar. En femtondel av den beviljade låneförsträckningen skall innestå, till dess besiktning av järnvägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik förrättad samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik.

7:o) Med avseende å ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

att två tredjedelar av det beviljade statslånet skall förräntas och amorteras sålunda,

a) att annuiteten för statslånets återgåldande beräknas till fem procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet först götgöres ränta efter fyra och en halv procent å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att beträffande den ränta, som å lyftade lånebelopp upplöper under en tid, omfattande högst fyra år från lyftningsdagarna, men dock ej sträckande sig utöver två år från den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik, må medgivnas anstånd med betalningen på det sätt, att denna ränta, benämnd anståndsränta, genom fortsatt annuitetslikvid erlägges till staten först sedan i stadgad ordning såväl all annan ränta som ock hela lånekapitalet inbetalts;

c) att, så snart å lyftat lånebelopp upplupit ett års ränta, som icke är att hänföra till anståndsränta, förstnämnda räntas belopp skall inbetalas till staten;

d) att kapitalavbetalning skall genom erläggande av fullständig annuitet vidtaga fyra år efter den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik; skolandet i sammanhang härmed likvid ske av all därförinnan upplupen, obetald ränta, som icke är att hänföra till anståndsränta; och

e) att, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren skall därå gälda fem procents ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt;

samt att återstående tredjedel av statslånet skall åtnjutas räntefritt, men amorteras med en annuitet av fem procent å nu ifrågavarande del av försträckningsbeloppet, vilken annuitet dock icke skall börja erläggas, förrän 60 år förflutit från det någon del av statslånet blivit lyftad.

8:o) Järnvägsanläggningen med alla därtill hörande byggnader och materiel ävensom all bolagets övriga egendom skall utgöra säkerhet för den av staten lämnade försträckning och staten till säkerhet för sin fordrans utbekommande erhålla inteckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträckningen beviljats; och bör en tredjedel av det beviljade statslånet inestå, till dess inteckning med ovan stadgad förmånsrätt i bolagets järnväg meddelats för förut lyftade andelar av lånet; varjämte ovanberörda sista tredjedel ej må utbekommas, förrän inteckning för dess belopp med förmånsrätt

framför varje annan fordran än statens blivit i bolagets järnväg behörigen meddelad.

9:o) Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i direktionen för varje järnvägsbolag, som innehar lån av staten, och utse en revisor att deltaga uti granskningen av bolagets förvaltning och räkenskaper. Arvode till sålunda utsedd direktör och revisor skall bekostas av bolaget.

10:o) Byggnaden skall utföras under statens kontroll.

11:o) Varje järnvägsbolag, som erhållit statslån, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser i fråga om samtrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget bestämma, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga.

Instruktion för övervaktmästaren i Riksdagens hus.

Övervaktmästaren i Riksdagens hus är skyldig att i sin tjänstgöring ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som av fullmäktige i riksgäldskontoret honom meddelas, och åligger honom huvudsakligen:

att utöva förmanskap såväl över den tjänstepersonal, som enligt beslut av fullmäktige är anställd i riksdagshuset för vakthållning vid portarna, skötsel av hissarna eller dylikt, som ock över all den vaktbetjäning, som är anställd hos Riksdagens kamrar, utskott och tryckeriexpedition eller tjänstgör hos kyrkomöte, statsrevision, kommittéer eller andra församlingar och beredningar, som begagna lokaler i riksdagshuset; skolande övervaktmästaren såväl under som mellan riksdagarna ansvara för vakthållningen vid portarna och hava uppsikt över att den i riksdagens lokaler anställda vaktbetjäningen iakttager god ordning och äger han att, då anledning till anmärkning härutinnan förekommer, därom till vederbörande göra anmälan,

att låta ombesörja renhållning och städning av sådana för riksdagen avsedda lokaler i riksdagshuset, i avseende å vilka särskilda föreskrifter icke meddelats av fullmäktige, samt

att tillhandagå vice värden med biträde vid värden om riksdagshuset och dess inventarier samt beträffande mottagande och utlämnande av för riksdagens behov upphandlade effekter.

Avlöningsstat för tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret.

	Lön Kr.	Tjänst- görings- pen- ningar Kr.	Miss- räk- nings- pen- ningar Kr.	Summa Kr.	Ålderstillägg
1 sekreterare och ombudsman...	5,000	2,800	—	7,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr.
1 kamrerare	5,000	2,500	—	7,500	
1 tredje gradens tjänsteman, förste revisor	3,500	1,500	—	5,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 d:o d:o	3,500	1,500	—	5,000	
1 andra gradens tjänsteman, kassör	3,000	1,500	1,000	5,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 d:o registrator och kanslist ...	3,000	1,500	—	4,500	
1 d:o revisor och bokhållare ...	3,000	1,500	—	4,500	
1 första gradens tjänsteman, kam- marskrivare	1,800	1,000	—	2,800	} Efter 3 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 6 år med ytterligare 500 kr.
2 d:o d:o	3,600	2,000	—	5,600	
1 förste vaktmästare	1,200	600	—	1,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr.
1 vaktmästare	800	600	—	1,400	
2 d:o	1,600	1,200	—	2,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.
Summa	35,000	18,200	1,000	54,200	

Anm. 1. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad — varmed äro förenade för-
månerna av nödigt bränsle samt elektriskt ljus med en strömförbrukning av högst 100
kilowatt om året — skall å hans lön avdragas 400 kronor.

Anm. 2. Den av riksgäldskontorets tjänstemän, som erhåller uppdrag att vara vice värd i Riks-
dagens hus, äger att härför åtnjuta ett arvode av högst 1,200 kronor.

Avlöningsstat för tjänst innehavare vid Riksdagens bibliotek.

	Lön Kr.	Tjänstgöringspenningar Kr.	Summa Kr.	Ålderstillägg
Riksdagens bibliotekarie	4,000	1,800	5,800	{Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 vaktmästare	800	600	1,400	{Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.
Summa	4,800	2,400	7,200	

- Anm. 1.* Därest vaktmästaren i sådan egenskap åtnjuter fri bostad — varmed äro förenade för månerna av nödigt bränsle samt elektriskt ljus med en strömförbrukning av högst 100 kilowatt om året — skall å hans lön avdragas 400 kronor.
- Anm. 2.* Utöver den här ovan upptagna avlöningen för vaktmästaren vid biblioteket äga fullmaktige tilldela honom ett extra arvode av 2 kronor 50 öre om dagen under den tid, Riksdagen är samlad.
- Anm. 3.* Fullmaktige äga att vid Riksdagens bibliotek anställa dels, för tjänstgöring under hela året, en amanuens med ett årligt arvode av 3,000 kronor, dels ock, för tjänstgöring under den tid riksdag pågår, ytterligare en amanuens med ett arvode av 5 kronor om dagen.
- Anm. 4.* Fullmaktige äga att under de tider av året, då behov därav förefinnes, vid biblioteket anställa en extra vaktmästare med åtnjutande under den tid riksdag pågår av enahanda arvode, som är eller varder bestämt för vaktmästare hos Riksdagens kamrar, samt å andra tider mot den gottgörelse, som fullmaktige pröva skälige.

Avlöningsstat för tjänst innehavare vid Riksdagens hus.

	Lön Kr.	Tjänstgöringspenningar Kr.	Summa Kr.	Ålderstillägg
1 övervaktmästare	1,400	1,000	2,400	{Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr.
1 övermaskinist	1,400	1,000	2,400	{Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr.
Summa	2,800	2,000	4,800	

- Anm. 1.* Övervaktmästaren åtnjuter fri bostad med nödigt bränsle samt elektriskt ljus med en strömförbrukning av högst 200 kilowatt om året, ävensom uniformsbeklädnad.
- Anm. 2.* Övermaskinisten åtnjuter fri bostad med nödigt bränsle samt elektriskt ljus med en strömförbrukning av högst 100 kilowatt om året.
- Anm. 3.* Av de i staten för övermaskinisten upptagna tjänstgöringspenningarna utgöra 300 kronor ersättning för tillsyn å de elektriska anläggningarna i riksdagshuset samt för upprättande av statistik över förbrukningen av elektricitet.

Pensionsstat vid riksgäldskontoret.

	Kr.	
Förre notarien <i>August Neijber</i>	3,000	—
» registratorn och kanslisten <i>Jakob Peter Ferdinand Montell</i>	2,500	—
» kammarskrivaren <i>Sven Ludvig Stuart</i>	2,000	—
» bibliotekarien vid Riksdagens bibliotek <i>Fehr Edwin Stenfelt</i>	4,000	—
» maskinisten vid Riksdagens hus <i>Karl Gustaf Oskar Nilsson</i>	700	—
» vaktmästaren vid Riksdagens bibliotek <i>John Emil Rydman</i>	1,000	—
Summa kronor	13,200	—

Anmärkning. Ovanstående pensioner indragas vid innehavarens frånfälle och även dessförinnan såvida de för pensionernas utgående stadgade villkor upphöra.

• **Fullmäktige i Riksgäldskontoret.**

- Per Axel Henrik Cavalli*, J. D., K. m. st. k. N. O., K. V. O. 1:a kl., Stk. P. da C. O., R. Pr. Kr. O. 1:a kl. m. br., St.-Off. Fr. H. L., St.-Off. Gr. Fr. O., *ordförande* (vald 1913);
- Otto Magnus Höglund*, Fil. D., grosshandlare, K. V. O. 1:a kl., R. N. O., K. D. D. O. 2:a gr., *vice ordförande och förste deputerad* (vald 1912);
- Gustaf Fredrik Östberg*, Fil. K., godsägare, K. V. O. 1:a kl., R. N. O., *andre deputerad* (vald 1911);
- Carl Emil Kinander*, J. o. Fil. K., fullmäktig i järnkontoret, R. N. O., R. V. O., K. N. O. 2:a kl. (vald 1913);
- Axel Ekman*, bruksägare, R. N. O., R. V. O., R. D. D. O., K. V. O. 2:a kl. (vald 1912);
- Johan Gustaf Lagerbjelke*, greve, godsägare, R. N. O., R. V. O., R. Anh. A. Bj. O. 1:a kl. (vald 1913);
- Gustaf Kobb*, Fil. D., professor, (vald 1913).

Suppleanter:

- Axel Fredrik Vennersten*, fabriksidkare, K. V. O. 2:a kl., R. Pr. Kr. O. 2:a kl.
- Henric Sebastian Tamm*, direktör.
- Svante Herman Kvarnzelius*, förlikningsman, R. V. O.
-

Revisorer av stats-, banko- och riksgäldsverken

vid 1913 års statsrevision.

Utsedda av Riksdagens Första kammare:

Revisorer:

A. Hugo Fahlén,	ledamot av Första kammaren,				
frih. O. H. A. Fleming,	»	»	»	»	»
K. E. von Geijer,	»	»	»	»	»
E. A. Hallin,	»	»	»	»	»
G. S. Neiglick,	»	»	»	»	»
A. Åström,	»	»	»	»	»

Suppleanter:

G. M. H. Ekelund,	ledamot av Första kammaren,				
Johan Nilsson,	»	»	»	»	»
Anton Hahn,	»	»	»	»	»

Utsedda av Riksdagens Andra kammare:

Revisorer:

Ledamöterna av Andra kammaren:

J. J. Byström,
 J. B. Eriksson i Grängesberg,
 K. V. Rydén,
 J. Ström,
 C. P. Jansson i Edsbäcken,
 J. P. Jespersion.

Suppleanter:

Ledamöterna av samma kammare:

N. E. Lindberg,
 A. O. Rune,
 S. Söderberg i Hobborn.

REGISTER

till

1913 års reglemente för riksgäldskontoret.

<i>Ackord</i> för riksgäldskontorets fordringar får icke utan Riksdagens samtycke medgivas	§ 2.
<i>Allmänna byggnadslånefonden</i>	§§ 23, 28 o. sid. 43—46
<i>Allmänna hypoteksbanken</i>	§ 61.
<i>Amortering</i> , fonden för statsskuldens	§§ 14, 20, 21.
<i>Anslag å riksstaten</i>	§§ 20, 33.
<i>Ansvarsskyldighet</i> , fullmäktiges	§ 10.
<i>Ansöknings</i> tid till lediga tjänster	§ 69.
<i>Anteckningsböcker</i> , kamrerarens och kassörens	§ 50.
<i>Arvfurstens palats</i> , ang. köpeskillingen för	§ 33.
<i>Arvoden</i> för fullmäktige samt deras ordförande och två deputerade	§ 32 mom. 4.
» » Riksdagens revisorers kansli och vaktbetjäning	§ 32 mom. 1.
» » e. o. tjänstemän och vaktmästare vid riksgäldskontoret	§ 32 mom. 4.
<i>Avbetalning å statsskulden</i> , anslag till	§§ 20, 33.
<i>Avlöningsstat</i> för tjänst innehavare vid riksgäldskontoret	Sid. 68.
» för do vid Riksdagens bibliotek	Sid. 69.
» för do vid Riksdagens hus	Sid. 69.
<i>Avsked</i> för tjänstemän och vaktbetjäning	§§ 78—80.
<i>Befordringsgrunder</i> vid riksgäldskontoret	§ 71.
<i>Begravningshjälp</i> efter obemedlade tjänstemän och vaktbetjänte ..	§ 32 mom. 4.
<i>Behållningar</i> , statsverkets	§ 17.
<i>Belöning</i> för extra arbeten i riksgäldskontoret	§ 32 mom. 4.
<i>Berättelser</i> , fullmäktiges	§ 54.
» justitieombudsmannens	§ 32.
» Riksdagens revisorers	§§ 32, 56.
<i>Besiktning</i> å Riksdagens hus	§ 51.
<i>Besvär</i> över fullmäktiges beslut	§§ 49, 76.
<i>Bevillningsförfordning</i> , utfärdande av ny	§ 65.
<i>Bibanelånefonden</i>	§§ 22, 36 o. sid. 64—67.
<i>Bibliotek</i> , Riksdagens	§§ 32, 64.
<i>Bibliotekarie</i> , »	§§ 32, 67.

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 15 saml. 1 avd. 4 häft.

10

(Riksgäldskontorets reglemente.)

<i>Byggnadsfond</i> för riksdags- och riksbankshus.....	§ 53.
<i>Byggnadslänefonden, allmänna</i>	§§ 23, 28 o. sid. 43—46.
<i>Dekorering</i> av Andra kammarens plenisal med väggmålningar ...	§ 32 mom. 2.
<i>Deputerade, fullmäktiges</i>	§§ 9, 32 mom. 4.
<i>Diarium, ombudsmannens</i>	§ 50.
<i>Egnahemslänefonden</i>	§ 34.
<i>Elektriska ledningar</i> för distribuering av energi från statens kraftverk vid Älvkarleby, anslag till	§ 34.
<i>Entledigande</i> av tjänstemän och vaktbetjänte vid riksgäldskontoret	§ 80.
<i>Ersättning</i> för bestridande av lediga tjänster	§ 67.
<i>Expenser</i> för justitieombudsmannens och tryckfrihetskommitténs expedition	§ 32.
<i>Extra ordinarie tjänstemän, ang. villkoren</i> för deras antagande ...	§ 70.
» » » och vaktmästare, deras skiljande från riksgäldskontoret	§ 77.
» » » arvoden åt	§ 32 mom. 4.
<i>Fiskerinäringens befrämjande, fonden</i> för	§ 34.
<i>Flyttningshjälp</i> för justitieombudsmannen	§ 32 mom. 5.
<i>Fonden för statsskuldens amortering</i>	§§ 14, 20, 21.
<i>Fonder, riksgäldskontorets</i>	§§ 20, 24.
<i>Fordringar, riksgäldskontorets</i>	§§ 22, 23, 36.
» » , förteckning å	Sid. 43—58.
<i>Fullmakter</i> för riksgäldskontorets tjänstemän	§ 67.
» granskning av riksdagsmännens	§ 66.
<i>Fullmäktige</i> i riksgäldskontoret och deras suppleanter.....	Sid. 71.
» anhålla om Kungl. Maj:ts garanti å ny upplåning ...	§ 19.
» äga att av Riksdagens revisorer begära råd och yttrandet	§ 11.
<i>Fullmäktiges ansvarsskyldighet</i>	§§ 10.
» antal för besluts fattande	§§ 46, 65.
» arvoden och resekostnadsersättningar	§ 32 mom. 4.
» befattning upphör	§ 7.
» berättelser	§ 54.
» besluts överklagande	§§ 49, 76.
» deputerade	§§ 9, 32 mom. 4.
» ombud	§§ 9, 61.
» omröstningar	§§ 48.
» ordförande och vice ordförande	§ 3.
» protokoll	§ 42.
» sammankomster	§§ 42—49.
» sammanträden gemensamt med fullmäktige i riksbanken	§ 65.
» ställande till ansvar	§ 11.
» suppleanter	Sid. 71.
» » , deras inträdande	§§ 4, 5, 7.
» särskilda uppdrag	§§ 50—66.

<i>Fullmäktiges tjänstledighet</i>	§§ 44, 45.
» överläggningar	§§ 47, 48.
<i>Förfall för fullmäktige</i>	§ 44.
<i>Förräntning av riksgäldskontorets kontanta tillgångar och behållningar</i>	§ 17.
<i>Garanti, Kungl. Maj:ts, å ny upplåning, fullmäktiges anhållan om Generalassistentkontoret, f. d., understöd för sterbhusen efter omedlade tjänstemän m. fl. vid</i> ..	§ 19.
<i>Gratifikationer för extra arbeten i riksgäldskontoret</i>	§ 32 mom. 4.
<i>Grundlagar m. m., utgivning av en samling utländska</i>	§§ 32 mom. 4.
<i>Göta kanal, ledamot i styrelsen och ombud vid revisionen utses</i> ..	§ 65.
<i>Göteborg—Alingsås, anslag för utläggning av ytterligare ett järnvägsspår mellan</i>	§§ 34.
<i>Hantverkslånefonden</i>	§ 34.
<i>Hus, Riksdagens</i>	§§ 32, 51, 52.
» ang. uppförande av nya för Riksdagen och riksbanken m. m.	53.
<i>Huvudbok, riksgäldskontorets</i>	§§ 40.
<i>Hypoteksbank, Sveriges allmänna</i>	§§ 61.
<i>Inkomster, riksgäldskontorets</i>	§§ 2, 12—19.
<i>Inlösen av förfallna obligationer och räntekuponger</i>	§§ 14.
» » s. k. riksgäldssedlar	§§ 14.
<i>Inspektor över Riksdagens bibliotek utses av fullmäktige</i>	§ 64.
<i>Instruktion för övervaktmästaren i Riksdagens hus</i>	Sid. 67.
<i>Inventarier i Riksdagens hus</i>	§§ 51, 57.
<i>Inventering av låne- och säkerhetshandlingar</i>	§ 50.
<i>Jordförmedlingsfonden</i>	§§ 34.
<i>Justitieombudsmannen, flyttningshjälp för</i>	§ 32 mom. 5.
<i>Justitieombudsmannens jämte den hos honom anställda kansli- och vaktbetjänings avlöning</i>	§ 32 mom. 5.
» ämbetsberättelse	§§ 32 mom. 5.
» ämbetsresor	§§ 32 mom. 5.
» expedition, dess expenser	§§ 32 mom. 5.
» insättande i ämbetet	§ 65.
<i>Justitieombudsmansämbetets förvaltning, anslag till utarbetande av en historik över</i>	§ 32 mom. 5.
<i>Järna—Nyköping—Norrköping, anslag till fortsättande av statsbanan mellan</i>	§ 34.
<i>Järnvägar, enskilda, ang. låneunderstöd för</i>	§§ 22 o. sid. 47—64.
» statens, anslag till	§ 34.
<i>Järnvägsbolag, enskilda, revision av deras förvaltning m. m.</i>	§ 60.
<i>Järnväglånefonden</i>	§§ 22, 28, 36 o. sid. 47—64.
<i>Järnvägsmateriel, anslag till anskaffande av ny rörlig</i>	§ 34.
<i>Järnvägsstationer, anslag till utvidgning av</i>	§ 34.
<i>Kapitalfordringar, riksgäldskontorets vid 1912 års slut utbalanserade</i>	Sid. 43—58.
<i>Kapitalskulder, riksgäldskontorets vid 1912 års slut utbalanserade</i> ..	Sid. 38—42.

<i>Karungi—Haparanda</i> , anslag till anläggning av statsbanan mellan	§	34.
<i>Kassaförstärkning</i> åt statsverket	§§	12.
<i>Kassareserver i utlandet</i> , riksgäldskontorets	§§	17.
<i>Kinda kanals aktiebolag</i> , revision av	§§	59.
<i>Kiruna—Riksgränsen</i> , bandelen, införande av elektrisk drift å, m. m.	§§	34.
<i>Kompetensvillkor</i> för riksgäldskontorets tjänstemän	§§	70.
<i>Konstitutionsutskottets protokoll</i> , utredning för en publikation av	§§	32 mom. 1.
<i>Konstitutorial</i> för tjänsteinnehavare	§§	67.
<i>Konvertering</i> av äldre statslån	§§	12.
<i>Kraftstation</i> vid Porjusfallen, anslag till anläggning av	§§	34.
» » Trollhättan, » » » »	§§	34.
» » Älvkarleby, » » » »	§§	34.
<i>Kreditiv</i> , anvisade på riksgäldskontoret	§§	13, 38, 39.
» riksgäldskontorets, i riksbanken	§§	16.
<i>Kuponger</i> , tillhörande statsobligationer, inlösen av	§§	14.
<i>Ledigheter</i> bland fullmäktige	§§	4, 7.
<i>Likvidations- och amortisementsfonderna</i>	§§§	20, 30, 33.
<i>Låne- och säkerhetshandlingar</i> , inventering av	§§	50.
<i>Länerätt</i> , riksgäldskontorets	§§§	34, 36.
<i>Länerörelse</i> , riksgäldskontorets	§§§	12—19.
<i>Låneunderstöd</i> åt enskilda järnvägar	§§	22 o. sid. 47—64.
<i>Lönebesparing</i>	§§	68.
<i>Löneförhöjning</i> , villkor för åtnjutande av	§§	67.
<i>Malmö statsbangård</i> , anslag till ombyggnad av	§§	34.
<i>Markförvärf</i> för stationsutvidgningar, anslag till	§§	34.
<i>Natibevakningen i riksgäldskontoret</i> , arvode för	§§	67.
<i>Norrländska nyodlingsfonden</i>	§§	34.
<i>Obligationer</i> , riksgäldskontorets	§§	12, 14, 15, 17, 19, 30.
<i>Odlingslånefonden</i>	§§	34.
<i>Ombud</i> , Konungens	§§	47.
» , fullmäktiges	§§	9, 61.
<i>Omröstningar</i> , fullmäktiges	§§	48.
<i>Ordförande</i> bland fullmäktige	§§	3.
<i>Ordförande, vice</i> , bland fullmäktige	§§	3.
<i>Papper</i> , upphandling av	§§	57.
<i>Pensionering</i> av tjänsteinnehavare vid riksgäldskontoret, Riksdagens bibliotek och Riksdagens hus	§§	78—80.
<i>Pensionsfond</i> , för tjänsteinnehavare vid riksgäldskontoret m. fl.	§§	24.
<i>Pensionsavgifter</i> , tjänsteinnehavares vid riksgäldskontoret, Riksdagens bibliotek och Riksdagens hus	§§	67.
<i>Pensionsstat</i> vid riksgäldskontoret	§§	Sid. 70.
<i>Plenisal</i> , Andra kammarens, angående dekorerings av	§§	32.
<i>Porjusfallen</i> , anslag för anläggning av en kraftstation vid, m. m.	§§	34.
<i>Postsparbanken</i> , kredit i riksgäldskontoret	§§	13.
» ledamot i styrelsen för, utses av fullmäktige	§§	63.
<i>Preskriptionstid</i> för riksgäldskontorets skulder	§§	14, 30.

<i>Protokoll,</i>	ktiges	§ 42.
»	dagens, tryckning av	§ 57.
»	riksdagens, för åren 1900—1910, ang. utgivande av tt person- och sakregister till	§ 32 mom. 1.
<i>Redovisning</i>	v de till riksgäldskontoret ingående medel	§ 40.
<i>Register</i>	till Riksdagens protokoll med bihang för åren 1900— 19 0, angående kostnaderna för	§ 32 mom. 1.
<i>Renar,</i>	låneföretagen för inköp av	§ 34.
<i>Resekostnads</i>	sättning för Riksdagens revisorer	§ 32 mom. 1.
»	» fullmäktige	§ 32 mom. 4.
»	» justitieombudsmannen	§ 32 mom. 5.
<i>Revisionsberättelser</i>	från enskilda järnvägsbolag	§ 60.
<i>Revisionskostnader</i>	§ 32 mom. 1.
<i>Revisorer,</i>	riksdagens, vid 1913 års statsrevision, och deras suppleanter	Sid. 72.
»	» ang. utfärdande av kallelse till deras första sammanträde	§ 55.
»	» ang. inkallande av suppleanter	§ 55.
»	» råd och yttranden av dem äga fullmäktige att begära	§ 11.
»	» traktamenten och resekostnader för	§ 32 mom. 1.
»	» utses av fullmäktige för granskning av Strömsholms kanalbolags, Kinda kanals aktiebolags, Sveriges männa hypoteksbanks och konungariket Sveriges dshypotekskassas förvaltning	§§ 59, 61, 62.
<i>Revisorernas</i>	berättelser	§§ 32, 56.
<i>Riksbanken,</i>	ang. bemyndigande för riksgäldskontoret att ställa kattkammarsväxlar till dess förfogande	§ 13.
»	ang. kreditiv i banken för riksgäldskontoret	§ 16.
»	ang. uppförande av nytt hus för	§ 53.
<i>Riksdag, 191</i>	års, anslag till en uppslagsbok över dess arbeten	§ 32 mom. 1.
<i>Riksdagens bibliotekarie</i>	§§ 32, 67.
»	h s	§§ 32, 51, 52.
»	», ang. avlöning för övervaktmästaren och över- maskinisten vid m. m.	§ 32.
»	», instruktion för övervaktmästaren i	Sid. 67.
»	», lokaler inom, få för vissa ändamål upplåtas	§ 52.
<i>Riksdagsbiblioteket</i>	§§ 32, 64.
<i>Riksdagshandlingar,</i>	tryckta, ang. vården av	§ 58.
<i>Riksdagshus,</i>	nytt, angående byggnadsfonden för	§ 53.
<i>Riksdagskostnader</i>	§ 32.
»	anslag till	§ 32.
<i>Riksdagsort,</i>	fullmäktiges yttrande därom	§ 65.
<i>Riksgäldskontorets</i>	befattning med riksstatsinkomsterna	§§ 25—30.
»	befattning med riksstatsutgifterna	§§ 31—37.
»	fonder	§§ 20, 24.

<i>Riksgäldskontorets</i> , fordringar för utlämnade lån	§§ 22, 23, 36 o. sid. 43—58.
» fullmäktige	Sid. 71.
» föremål	§§ 1.
» huvudbok	§§ 40.
» inkomster och särskilda tillgångar	§§ 2, 12—19.
» kreditiv i riksbanken	§§ 16.
» lånerätt	§§ 34, 36.
» lånerörelse	§§ 12—19.
» obligationer	§§ 12, 14, 15, 17, 19, 30.
» räkenskaper	§§ 40, 41.
» skulder	§§ 14 o. sid. 38—42
» styrelse	§§ 3—11.
» upplåning	§§ 12, 19, 36.
» utbetalningar	§§ 31—39.
» utlåning	§§ 17.
» änke- och pupillkassa	§ 32 mom. 4.
<i>Riksgäldssedar</i> , s. k., inlösen av	§§ 14 mom. 4.
<i>Riksstatsinkomsterna</i> , riksgäldskontorets befattning med	§§ 25—30.
<i>Riksstatsutgifterna</i> , riksgäldskontorets befattning med	§§ 31—37.
<i>Räkenskaper</i> , riksgäldskontorets	§§ 40, 41.
<i>Räntekuponger</i> , inlösen av	§§ 14.
<i>Räntor å statsskulden</i> , anslag till	§§ 20, 33.
<i>Rörlig materiel</i> vid statens järnvägar, anslag till	§§ 34.
<i>Sammankomster</i> , fullmäktiges	§§ 42—49.
<i>Sammanträde</i> , första, Riksdagens revisorers, ang. utfärdande av kallelse till	§ 55.
<i>Sammanträden</i> , fullmäktiges i riksbanken och riksgäldskontoret gemensamma	§ 65.
<i>Semester</i> för deputerade	§§ 9, 32.
» » tjänsteinnehavare vid riksgäldskontoret, Riksdagens bibliotek och Riksdagens hus	§ 67.
<i>Skattkammarväxlar</i> , riksgäldskontorets, tillhandahållas riksbanken	§§ 13.
<i>Skiljaktiga meningar</i> bland fullmäktige	§§ 48.
<i>Skrifmaterialier</i> för Riksdagens behov	§§ 57.
<i>Skulder</i> , riksgäldskontorets, preskriptionstid för	§ 14.
» riksgäldskontorets, förteckning å	Sid. 38—42.
<i>Stadshypotekskassa</i> , konungariket Sverige	§ 62.
<i>Statsverkets behållningar</i> avlämnas till riksgäldskontoret	§§ 17.
<i>Statslån</i> , äldre, konvertering av	§§ 12.
<i>Statsskuld</i> bok, ang. inrättande av	§§ 15.
<i>Strömsholms</i> nya kanalbolag, revision av dess förvaltning	§§ 59.
<i>Styrelsen</i> för riksgäldskontoret	§§ 3—11.
<i>Suppleanter</i> för fullmäktige	Sid. 71.
» , deras inträdande	§§ 4, 5, 7.
» för Riksdagens revisorer	Sid. 72.
» , ang. inkallande av	§ 55.

<i>Suspension</i> a tjänstemän och vaktbetjäning	§§ 72—77.
<i>Sveg—Brun o</i> , anslag till statsbanan mellan	§§ 34.
<i>Telefonkabel ill Gottland</i> , anslag till	§§ 34.
<i>Telefonväds</i> , stats, anslag för fortsatt utveckling av	§§ 34.
<i>Telegrafväse</i> , stats, anslag till fortsatt utveckling av	§§ 34.
<i>Tjänsteförsmelser</i> , frågor rörande	§§ 72—77.
<i>Tjänsteinne</i> vare vid riksgäldskontoret, Riksdagens bibliotek och Riks agens hus, svärshänvisning för	§§ 76.
ntledigande av	§§ 80.
nsionering av	§§ 78—80.
<i>Tjänstemän</i> vid riksgäldskontoret, antagande av	§§ 70.
» » » , avlöning för	§§ 32.
» » Riksdagens bibliotek	§§ 32, 67.
» » Riksdagens hus	§§ 32, 67.
» » justitieombudsmannens expedition	§§ 32.
<i>Tjänster</i> i riksgäldskontoret, lediga, bestridande och återbesättande av	§§ 68, 69, 71.
<i>Tjänstledighet</i> för fullmäktige	§§ 44, 45.
» » tjänsteinnehavare vid riksgäldskontoret, Riks- dagens bibliotek och Riksdagens hus	§§ 67.
<i>Traktamenten</i> , Riksdagens revisorers	§§ 32 mom. 1.
<i>Trollhättan</i> , anslag till anläggning av en kraftstation vid, m. m.	§§ 34.
<i>Tryckfrihetskommitténs</i> expedition och expenser	§§ 32.
<i>Tryckning</i> av Riksdagens protokoll med därtill hörande bihang	§§ 57.
» av revisorerernas berättelser	§§ 32, 56.
<i>Tryckningskostnader</i> för justitieombudsmannens ämbetsberättelser	§§ 32.
<i>Täckdäkningsfonden</i>	§§ 34.
<i>Ulriksfors—Volgsjön</i> , anslag till statsbanan mellan	§§ 34.
<i>Underskrifter</i> , antalet egenhändiga å riksgäldskontorets obligationer	§§ 6.
<i>Understöd</i> för obemedlade tjänstemäns och vaktbetjäntes sterbhus	§§ 32 mom. 4.
<i>Uniformsbeklädnad</i> , vaktmästares	§§ 67.
<i>Uppbördsmedel</i> , särskilda	§§ 29.
<i>Uppdrag</i> , fullmäktiges särskilda	§§ 50—66.
<i>Upphandling</i> av papper för tryckning av Riksdagens protokoll	§§ 57.
<i>Utplåning</i> , riksgäldskontorets	§§ 12, 19, 34, 36.
<i>Uppslagsbok</i> över 1913 års Riksdags arbeten	§§ 32 mom. 1.
<i>Utbetalningar</i> , åliggande riksgäldskontoret	§§ 31—39.
<i>Utdrag</i> av riksgäldskontorets räkenskaper	§§ 41.
<i>Utlåning</i> , riksgäldskontorets	§§ 17.
<i>Vattenfallsstyrelsen</i> , anslag till täckande av förskott	§§ 34.
<i>Veittjärvi—Karungi—Matarengi</i> , anslag till statsbanan mellan	§§ 34.
<i>Vice värden</i> i Riksdagens hus	§§ 57 o. sid. 68.
<i>Villkor</i> för löneförhöjning vid riksgäldskontoret, Riksdagens biblio- tek och Riksdagens hus	§§ 67.
» » att kunna antagas till tjänsteman vid riksgäldskontoret	§§ 70.
<i>Väggmålningar</i> i Andra kammarens plenisal, anslag till	§§ 32.

<i>Vänersborg—Göteborg</i> , anläggning av ny farled mellan.....	§ 34.
<i>Ålderstillägg</i> för tjänsteinnehavare vid riksgäldskontorets, Riksdagens bibliotek och Riksdagens hus.....	§§ 67.
<i>Älvkarleby</i> , anslag för anläggning av ett kraftverk vid	§ 34.
<i>Älvkarleby</i> , anslag till anläggning av elektriska kraftledningar från	§ 34.
<i>Älvsby—Piteå</i> , anslag till statsbanan mellan	§ 34.
<i>Änke- och pupillkassan</i> vid riksgäldskontoret	§ 32 mom. 4.
<i>Överlåtelse</i> på viss person av riksgäldskontorets obligationer	§ 15.
<i>Överläggningar</i> , fullmäktiges	§§ 47, 48.
<i>Övertagna lån</i> , amortering och förräntning av	§§ 20, 33.
<i>Övervaktmästaren</i> i Riksdagens hus, instruktion för	Sid. 67.
<i>Övervaktmästaren och övermaskinisten</i> i Riksdagens hus	§ 32.

*Herrar Fullmäktiges i Riksgäldskontoret utredning och förslag om
åstadkommande av ökad skyndsamhet i publicerandet av
kamrarnas protokoll.*

Till Riksdagens Första kammare.

I en vid 1912 års riksdag inom Första kammaren väckt motion nr 85 hemställde herr S. Clason, att kammaren ville besluta anordna en utredning om åstadkommande på i motionen angivna grunder av ökad skyndsamhet i publicerandet av kammarens protokoll.

Sedan Första kammarens första tillfälliga utskott häröver avgivit utlåtande (nr 4), beslöt kammaren den 28 februari 1912, med bifall till utskottets hemställan, att åt riksgäldsfullmäktige uppdraga att, på sätt fullmäktige funne lämpligt, låta verkställa utredning i vad mån ökad skyndsamhet i publicerandet av kammarens protokoll kunde ernås, samt för kammaren framlägga de förslag, vartill denna utredning kunde giva anledning.

Vidare har Andra kammaren, med bifall till en därstädes av herr A. Cederborg väckt, av kammarens femte tillfälliga utskott (i utlåtande nr 4) tillstyrkt motion nr 270 den 13 mars 1912 beslutat lämna fullmäktige enahanda uppdrag med avseende å denna kammares protokoll.

För fullgörande av dessa uppdrag hava fullmäktige till en början införskaffat yttranden i frågan från förste notarien hos Första kammaren kanslirådet C. F. Vougt, förste notarien hos Andra kammaren, sekreteraren T. Hedrén och föreståndaren för Riksdagens tryckeriavdelning filosofie kandidaten J. P. Velander.

Kanslirådet Vougts yttrande är i huvudsak av följande innehåll:

»De nuvarande stadgandena om kamrarnas protokoll återfinnas *del* i riksdagsordningens §§ 76 och 77, *dels ock* i Första kammarens ord *Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 15 saml.* 1

ningsstadga § 14 och Andra kammarens arbetsordning § 15. Enligt dessa stadganden göres en bestämd skillnad mellan två olika delar av protokollet, det s. k. stomprotokollet, som föres av sekreteraren (ordningsstadgan § 14, 1:o och arbetsordningen § 15, 1:o) och ledamöternas yttranden, som skola, så vitt ske kan, ordagrant upptecknas av särskilda, för sådant ändamål anställda tjänstemän. I praktiken tillgår detta på följande sätt:

1) *Stomprotokollet*. Vid kammarens sammanträde för sekreteraren ett memorialprotokoll, innefattande korta anteckningar rörande ämnet för överläggningen, namnen å de ledamöter, som därunder yttra sig, talmannens yttranden och propositioner, utgången av omröstning, där sådan äger rum, och kammarens beslut. Med ledning av dessa anteckningar och övriga handlingar uppsätter den s. k. stomnotarien stomprotokollet, vilket, sedan det av sekreteraren genomgått och rättats, av honom uppläses till justering i Första kammaren på sjunde och i Andra kammaren på sjätte dagen efter plenum. Av stomnotarien uppgöres också, åtminstone i Första kammaren, en s. k. kapprock, d. v. s. ett omslag, innehållande dag och tid för plenum, talarnes namn samt de nummer, varmed deras anföranden äro i stomprokollet betecknade.

2) *Yttrandena* upptecknas av stenografer, notarier, och granskas av förste notarierna, innan de justeras av ledamöterna. Förfarandet är något olika i de båda kamrarna, varför här lämnas en särskild redogörelse för de olika förfaringssätten.

a) *Första kammaren*. För upptecknandet finnas anställda från och med 1912 års riksdag sex — förut fem — notariepar. Varje par tjänstgör i tur och ordning från Riksdagens början en timme, dock med det undantag, att *dels* det tjänstgörande notarieparet kvarsitter i tjänstgöring över timslaget under pågående anföranden i två minuter — detta för att såvitt möjligt icke göra avbrott i referatet av pågående anförande — *dels ock* att det notariepar, som börjar sin tjänstgöring klockan 4 eftermiddagen och klockan 12 på natten, är skyldigt att fortsätta till slutet av plenum, detta för att koncentrera notariernas tjänstgöring till ett tillfälle på förmiddagen och ett tillfälle på eftermiddagen, vilket med hänsyn till notariernas anställning i ämbetsverken och deras övriga göromål av dem anses vara av synnerlig vikt.

Sedan ett notariepar slutat sin timme, fördelas arbetet efter lottning så, att den ena notarien får ena hälften och den andra notarien andra hälften, och arbetet med uppsättningen verkställs av vardera

notarien med tillhjälp av hans egna och den andra notariens stenografiska anteckningar. Därvid är att märka, att svårare anföranden icke kunna uppsättas — jag undviker med avsikt det alldeles missvisande uttrycket »utskrivs»; intet anförande kan »utskrivs» ordagrant sådant som talaren hållit det och notarien skrivit det — utan kollationering, då det i det andra stenogrammet kan finnas åtskilligt, som undgått den notarie, som fått uppsättningen på sin lott, och då det alltid är lättare för en notarie att läsa sitt eget stenogram än en annans. I Andra kammarens kansli läres kollationering vara regel. De uppsatta anförandena avlämnas sedan på *andra* dagen efter plenum, d. v. s. för onsdagsplenum på fredagen och för lördagsplenum på måndagen före klockan 10 förmiddagen till vederbörande förste notarie.

Förste notarier finnas från och med 1912 års riksdag tre, förut två. De tjänstgöra efter särskilt uppgjord turlista två timmar i sträck, dock att *dels* förste notarie tjänstgör utöver timplaget så länge anförandet pågår, *dels ock* den förste notarie, som börjar sin tjänstgöring klockan 3 eftermiddagen och klockan 11 eftermiddagen, tjänstgör ända till slutet av plenum. Sedan förste notarien mottagit de till hans tjänstgöringstid hörande anföranden, har han att hophäfta de särskilda talarnas anföranden, numrera dem och att, med ledning af egna anteckningar, genomgå och rätta (revidera) anförandena, därvid han särskilt har att tillse att icke några omeningar eller felaktiga faktiska uppgifter förekomma. Därefter utsänder han på *tredje* dagens morgon — d. v. s. för onsdagsplenum på lördagen och för lördagsplenum på tisdagen — före klockan 10 förmiddagen de reviderade anförandena med särskilda missiv till vederbörande talare. Uti missiven anmodas talarna att till kammarens kansli återställa anförandena senast å *sjätte* dagen efter plenum, d. v. s. för onsdagsplenum å tisdagen och för lördagsplenum å fredagen. Vid återlämnandet inläggas anförandena i den s. k. kapprocken, där under tiden även det av sekreteraren underskrivna stomprotokollet inlagts, och således skulle på *sjunde* dagen, då stomprotokollet uppläses till justering, protokollet vara fullt färdigt. Så är emellertid ofta icke förhållandet, utan registratorn måste från en eller annan ledamot infordra yttranden, som icke blivit i rätt tid till kansliet återställda. Protokollet lämnas så till tryckning.

b) *Andra kammaren*. Här finnas från och med 1912 års riksdag nio — förut åtta — notariepar och fem — förut fyra — förste notarier. De huvudsakliga olikheterna mot förfarandet i Första kammaren äro:

a) att varje notariepar tjänstgör blott en halvtimme och att varje notarie sålunda för varje tjänstgöringstur får på sin lott blott en kvart

b) att tjänstgöringsturerna icke äro begränsade till en på förmiddagen och en på eftermiddagen utan att varje notariepar måste beräkna att få tjänstgöra var nionde halvtimme.

c) att skrivningen avbrytes med halvtimslag och tims slag, dock att det vid slaget tjänstgörande paret skriver meningen till slut.

d) att de uppsatta anförandena avlämnas till förste notarierna, anförandena för förmiddagsplenum dagen efter plenum före klockan 7 eftermiddagen och anförandena för aftonplenum andra dagen efter plenum före klockan 10 förmiddagen.

e) att förste notarierna icke utsända anförandena med missiv utan, på samma tid som de i Första kammaren utsändas, inlägga dem i de så kallade kapprockarna.

Efter denna redogörelse för det nu tillämpade förfaringsättet gäller det att undersöka, i vad mån proceduren må kunna förkortas.

Motionären i Första kammaren har fullt riktigt uppdelat proceduren i tre huvudavdelningar: 1) stenograferingen och stenogrammens »utskrivning», 2) justeringen och 3) tryckningen, och samme motionär har såsom ett önskemål för närvarande uppställt, att publiceringen av kamrarnas protokoll kunde ske efter cirka 4 dygn.

För den ifrågasatta förkortningen av tiden för publicerandet av kamrarnas protokoll fordras *för det första* förkortning av tryckningstiden. Enligt den av tryckeriföreståndaren lämnade utredningen lär den kunna förkortas till omkring ett dygn från protokollets avlämnande till tryckning. Härvid är dock att märka, att med en så knappt tillmätt tid för sättning, korrekturläsning, tryckning och häftning det torde vara svårt att bereda tillfälle för sekreterarens nu brukliga, såsom mycket lämplig befunda granskning av protokollet i korrektur. Att den snabba tryckningen, särskilt då denna måste äga rum på lördagseftermiddag och söndag, kommer att medföra en högst väsentlig ökning i kostnaden är självfallet.

Vad *för det andra* förkortningen av justeringstiden beträffar, är detta utan tvekan det moment, där den största tidsbesparingen skulle kunna göras. Utan att närmare ingå på detta ämne, vilket egentligen

faller utom omfånget för min utredning, kan det dock sägas utan överdrift, att den nu tillmätta justeringstiden, tre dygn, är i förhållande till de övriga momenten — uppsättningen och tryckningen — alltför långt tilltagen. I det följande måste jag utgå från att den kan inskränkas till *ett* dygn; och skall något resultat kunna vinnas, är detta absolut nödvändigt. Visserligen skulle genom justeringstidens ytterligare förkortning — nämligen till fem timmar — en ännu snabbare publicering kunna vinnas, men med hänsyn till kammarmedamöternas av ett allt mera forcerat riksdagsarbete strängt upptagna tid torde en så kort justeringstid icke rimligtvis kunna ifrågasättas.

Återstår så det *tredje* momentet, uppsättandet och reviderandet av anförandena. I normala fall åtgår för varje notarie i Första kammaren för uppsättande av den halvtimmes stenogram, som faller på hans lott för varje plenum, en tid av sex timmar. Detta i normala fall. Om anförandet varit särskilt svårt att uppfatta eller berört mera speciella ämnen, så att detsamma fordrat särskilt studium för att komma in i ämnet, erfordras vida längre tid — det finnes exempel på att en halvtimme tagit 12 timmar för utarbetande. Å andra sidan kan det inträffa, att talare, som varit lätt att uppfatta — vilket särskilt är händelsen i början av diskussionen, då anförandena i regel äro bättre genomtänkta, och framför allt då talaren yttrar sig från talarstolen — kunnat refereras på kortare tid än ovan angivits. Nu är att märka, att de flesta av notarierna innehava anställning i ämbetsverk, som hindrar dem från att förr än fram på eftermiddagen — jag talar nu om förmiddagsplenum — börja arbetet med stenogrammens dechiffriering och utskrivning av anförandena. Tillkommer så aftonplenum, är det omöjligt att fullborda arbetet på den nu anslagna tiden utan anlitande av natten, vilket också torde vara det vanliga redan under nuvarande förhållanden. Förste notariens arbete måste alltid förläggas till natten, ty de två timmars referat, som han mottager klockan 10 förmiddagen, kunna ej börja bearbetas av honom förr än på eftermiddagen samma dag, beroende därpå att alla de nuvarande förste notarierna innehava anställning, som omöjliggör ett annat förfarande. Förste notarierna i Andra kammaren äro emellertid så till vida bättre situerade, som de mottaga anförandena redan klockan 7 eftermiddagen dagen efter plenum och sålunda hava två nätter till sitt förfogande och dessutom äro befriade från missiverandet av anförandena. Emellertid, skall något kunna vinnas, så *måste* någon förkortning i tiden för uppsättandet och reviderandet företagas,

men å andra sidan får denna förkortning ej göras större, än som är absolut nödvändigt för vinnande av det utav motionären avsedda mål — såvida man icke vill slå in på den både dyrbarare och i avseende på resultatet säkerligen vida sämre utvägen att med avskedande av den nuvarande stenografkåren anställa yrkesstenografer i den mån sådant är möjligt.

För vinnande av motionärens önskemål utan tillgripande av sist antydda utväg har jag uppgjort följande schematiska förslag, avsett för normala förhållanden, d. v. s. arbetsplenium endast onsdag och lördag med aftonplenium endast lördag.

Onsdagens plenium avlämnas till förste notarien torsdag klockan 7 eftermiddagen,

utsändes (även i Andra kammaren) fredagen klockan 10 förmiddagen till ledamöterna med föreläggande att återställa referaten senast lördag klockan 10 förmiddagen, justeras i lördagens plenium och avlämnas till tryckning, som torde kunna vara färdig till söndagen.

Lördagens förmiddags- och aftonplenium avlämnas till förste notarien respektive måndag klockan 10 förmiddagen och klockan 7 eftermiddagen,

utsändes tisdag klockan 10 förmiddagen till ledamöterna med föreläggande att återställa referatet senast onsdag klockan 10 förmiddagen, justeras i onsdagens plenium och avlämnas till tryckning.

Denna procedur skiljer sig från den nuvarande huvudsakligen i förkortningen av tiden *dels* för uppsättande av onsdagsreferaten för notarierna i Första kammaren, *dels ock* för reviderandet av onsdagsreferaten för samtliga förste notarierna; och det torde icke kunna ifrågasättas, att tjänstemännen skola kunna åtaga sig det forcerade arbete, som härav blir en oundgänglig följd, utan en motsvarande ökning av löneförmånerna.

Detta oavsett lider förslaget av åtskilliga svagheter:

1:o) är det avsett endast för normala förhållanden. Inträffar, såsom ofta är fallet, särskilt mot riksdagens slut och även dessförinnan i Andra kammaren, arbetsplena även på mellandagarna, låter det sig svårigen genomföras, åtminstone utan en högst väsentlig ökning av arbetskrafterna;

2:o) är det svårt att genomföra, såvida aftonplena inträffa på onsdagen. Det möter då snart sagt överstigliga svårigheter för notarierna att kunna avlämna *hela* onsdagens referat till torsdags afton, och under

annan förutsättning finnes ej någon tid för förste notariens revision, då denna ju alltid måste försiggå på torsdagsnatten, såvida icke i avseende å dessa anföranden justeringstiden kunde inskränkas till tiden från kl. 7 fredags eftermiddag till lördags förmiddag kl. 10;

3:o lämnar det ytterst ringa eller ingen tid för sekreteraren att, såsom nu är vanligt, granska yttrandenas överensstämmelse i avseende på yrkandena med stomprotokollet;

4:o förutsätter det mer än för närvarande tillgång på skickliga maskinskriverskor. Det torde vara nödvändigt både för nedskrivandet och den hastigare tryckningen, att maskinskrift alltid anlitas, och det kan ju även ifrågasättas, huruvida det icke är nödvändigt, att i enlighet med motionärens förslag referaten avfattas i dubbla exemplar, på det att, om anförandet ej återställs av talaren, tryckning må kunna äga rum efter duplettexemplaret:

5:o är det fara värt, att åtminstone en del av den nuvarande notariestammen ser sig nödsakad att, oavsett ökade avlöningsförmåner, lämna sin anställning i Riksdagen. Arbetet är redan nu ytterligt ansträngande, och en forcering av detsamma skulle säkerligen ställa många av de nuvarande notarierna inför nödvändigheten att icke ånyo söka anställning i kansliet. Svårigheten låter sig icke hjälpas genom att vederbörande notarie under riksdagen eller en del av densamma söker tjänstledighet i det verk, där han är anställd, ty dels är det med de relativt ringa arbetskrafter, som numera stå ämbetsverken till buds, svårt för dessa att bevilja sådan tjänstledighet, dels har en sådan, om den verkligen erhålles, alltid den följd, att vederbörandes befordringsutsikter försämras, och detta i vida högre grad än som motsvaras av den stundom i utsikt ställda »ersättningen för mistade tjänstgöringspenningar». Det återstår ju då för Riksdagen att söka arbetskrafter utom tjänstemännens klass, men såsom också motionären antytt, skulle detta under nuvarande förhållanden knappt låta sig göra. Det har också på senare år visat sig allt svårare att på ett tillfredsställande sätt rekrytera notariekåren och försöken att vid denna rekrytering gå utom tjänstemännens klass hava icke slagit väl ut.»

Sekreteraren Hedrén har i sitt yttrande anslutit sig till det av kansli-rådet Vougt framställda, ovan omförmälda förslaget till åstadkommande av ett snabbare publicerande av kamrarnas protokoll. Härom yttrar Hedrén:

»Då detta förslag under nedan angivna förutsättningar är möjligt att genomföra och då därigenom — för relativt måttliga kostnader — en avsevärd tidsvinst med hänsyn till riksdagsprotokollens publicering skulle åstadkommas, tillåter jag mig härmed värdsamt att på det livligaste tillstyrka detsamma.»

Nyss antydda förutsättningar äro följande:

1) att, när arbetet i Andra kammarens kansli är ojämförligt mera betungande än i Första kammarens, vilket framgår bland annat därav, att i Andra kammaren det måste anses *normalt*, att — åtminstone sedan Riksdagen pågått en månad — det är afton- (natt-)plenium både onsdag och lördag, under det att i Första kammaren aftonplenium i regel läser förekomma högst en gång i veckan, notariernas antal ökas i Andra kammaren med ett par under *hela* riksdagstiden samt med ytterligare ett par under de två sista månaderna av riksdagen. Under *sistnämnda* tid erfordras jämväl ytterligare en förste notarie.

Kostnaderna härför skulle uppgå till följande belopp, beräknat efter riksdags normaltids:

för 1 notariepar under <i>hela</i> riksdagen	kr. 3,600: —
» d:o under två månader ...	» 1,800: —
» en förste notarie under två månader	» 1,080: —

Summa kr. 6,480: —

2) enär förslaget med nödvändighet förutsätter, att referaten utskrivs i två exemplar (resp. rättelserna införas av förste notarierna på båda dessa exemplar), läser det anses skäligt att, med hänsyn till härav förorsakad ökad kostnad och tidsutdräkt, notarier och förste notarier tillerkännas ersättning för renskrivningskostnad, som lämpligen torde kunna bestämmas till 200 kronor för person och riksdag.

Detta skulle utgöra:

För Första kammaren:

3 första notarier	kr. 600: —	
12 notarier	» 2,400: —	kr. 3,000: —

För Andra kammaren:

5 första notarier	kr. 1,000: —	
20 notarier*)	» 4,000: —	
1 förste notarie under 2 mån. ...	» 100: —	
2 notarier under 2 mån.	» 200: —	kr. 5,300: —

*) För närvarande 18.

Summa kr. 8,300: —

3) att *ett* enda tryckeri erhåller i uppdrag att trycka samt jämväl korrekturläsa vardera kammarens protokoll. Endast genom att på detta sätt överlämna tryckning och korrigering åt *ett* tryckeri för varje kammares protokoll (sålunda åt *två* tryckerier, ett för vardera kammaren) lär det bliva möjligt att verkställa tryckning och korrigering inom ett dygn.

Den merkostnad, som skulle uppstå till följd av övertidsbetalning, därest tryckningen skulle verkställas inom ett dygn efter protokollens justering, lär efter mig lämnad uppgift kunna begränsas till 25 % av den normala tryckningskostnaden för protokollen. Då denna kostnad för båda kamrarna i följd uppgick till sammanlagt omkring 35,000 kr., skulle kostnadsökningen utgöra ej fullt 9,000 kronor, vilken siffra dock för säkerhets skull torde böra utjämnas till 10,000 kronor.

Sammanlagda kostnadsökningen för den nu föreslagna anordningen i och för ett hastigare publicerande av kamrarnas protokoll skulle sålunda utgöra tillhoppa 24,780 kronor eller i jämnat tal 25,000 kronor.

Slutligen torde böra anmärkas, att den nu föreslagna anordningen låter sig till fullo genomföras blott under *normala* förhållanden. Mot riksdagens slut, eller om eljes särskild brådska råder, lär en större eller mindre försening i publiceringen ej kunna undvikas.

Föreståndaren för Riksdagens tryckeriexpedition kandidat Velander har i sitt yttrande framhållit, att en avsevärd förkortning av tryckningstiden kunde vinnas endast under nedan angivna förutsättningar:

»1) att tryckeriexpeditionen befrias från korrekturläsning av protokollen;

2) att tryckningen av vardera kammarens protokoll överlämnas till *ett* större tryckeri, som även åtager sig korrekturläsningen;

3) att protokollen på förut bestämda tider avhämtas hos den förste notarie, som har att övervaka deras fullständighet samt att i dem inlägga ojusterade dupletter av de anföranden, som ej inkommit justerade.»

Härefter anför herr Velander huvudsakligen följande:

»För tryckeriexpeditionens befriande från korrekturläsningen tala följande omständigheter. Bihangstryckets snabba expediering och läsning är och måste vara huvudsaken, ty därpå hänger riksdagsarbetets fortgång. Protokollens läsning *måste* därför sättas i andra rummet och vid stark hopning av bihangstryck för bordläggning delvis uppskjutas. En ökning av tryckeriexpeditionens personal för protokollsläsning skulle vara

ett både dyrt och dåligt hjälpmedel. Korrekturläsningens överlämnande åt tryckeriet är en vida enklare och naturligare åtgärd. Ty det är tydligt, att ett stort tryckeri, som åtagit sig regelbundet återkommande protokollstryck i stort omfång, måste, då sådant tillströmmar och undantränger annat arbete, få sina korrekturläsare delvis lediga för protokollsläsning, som alltså ej behöver orsaka större kostnad.

Vidare måste både sättnarne och tryckeriets korrekturläsare, vid en dylik koncentrerings av arbetet, på helt kort tid vinna en säker uppfattning av vad hävd och konsekvens fordra i fråga om stavning, kommatering, användning av stora bokstäver och av olika stilsorter, mellanslag och typografisk uppställning, i följd varav ock tidsbesparande maskinsättning borde kunna användas, vilket nu näppeligen är möjligt. Vid protokollens fördelning mellan för närvarande 17 tryckerier användas för sättningen 200—300 sättare, som till största delen ej kunna, emedan protokollssättning ej för var och en ifrågakommer nog ofta, tillämpa konsekvens i fråga om de olikheter i stavning, kommatering m. m., som protokollsmanskripten förete redan i stenografernas ojusterade utskrift, men ännu mera sedan kammarledamöterna inflickat rättelser efter var sina olika tycken. Ej heller kan fullt så stor samstämmighet genomföras mellan tryckeriexpeditionens tio korrekturläsare, som skulle lätt och av sig själv åstadkommas, då några få och alltid desamma ombesörjde korrekturen av vardera kammarens protokoll. En följd härav vore ock, att korrigeringsarna och därmed förenade kostnader skulle kunna betydligt minskas, allrahelst det ju då låge i det tryckeris intresse, som åtagit sig protokollstryckningen, att förebygga alla onödiga korrigeringskostnader.

Protokollens hämtning hos förste notarien i stället för å tryckeriexpeditionen vore blott ett undvikande av onödig omgång och tidsutdräkt. Klockslag borde därvid angivas. Granskningen av arbetets utförande enligt uppgjort kontrakt borde däremot fortfarande åligga tryckeriexpeditionens föreståndare.

Som en olägenhet av den ifrågasatta anordningen har framhållits, att tiden ej skulle medge kamrarnes sekreterare att kasta en granskande blick på protokollens stomme och uppställning, medan de föreligga i korrektur, men å andra sidan skulle den tidsutdräkt, som orsakas dels härav, dels av den ständiga fram- och återsändningen av korrektur mellan tryckerierna och riksdagshuset, alldeles upphöra.

Någon minskning av tryckeriexpeditionens personal i följd av protokollsläsningens överflyttande till tryckerier anser jag ej kunna ske, enär tillräckligt antal arbetskrafter *måste* finnas för det alltjämt växande bihangs- och förslagstrycket. De lediga mellanstunderna bleve visserligen flera än nu, men de tillfällen, då *alla* arbetskrafter behövdes samtidigt, bleve ej färre. På sin höjd kunde arbetstiden efter riksdagens slut minskas från 25 till 15 dagar, om protokollsläsningen efter riksdagen bortföle. Men 15 dagar behövdes fullväl för alla skrivelser och reglementen samt sorteringen och slutordnandet av manuskriptmassorna.»

Med avseende å anordnandet av en snabbare tryckning av protokollen hava fullmäktige vänt sig till åtskilliga större tryckerifirmor i huvudstaden med förfrågan, huruvida firmans tryckeri kunde åtaga sig att på en tid av 24 timmar från mottagandet av manuskriptet, dock med någon utsträckning av tiden vid inträffande av sön- eller helgdag, utföra sättning, korrekturläsning, tryckning och häftning av endera kammarens samtliga protokoll. Av de tillfrågade firmorna har endast en, nämligen Aktiebolaget P. A. Norstedt & Söner, befunnits villig åtaga sig berörda prestation, under det att de övriga avböjt förslaget huvudsakligen av det skäl, att ett sådant åtagande skulle verka störande på tryckeriets verksamhet på andra områden och därjämte förutsatte vidtagande av särskilda kostsamma anordningar vid tryckeriet. Från firman P. A. Norstedt & Söner hava fullmäktige med anledning av den gjorda förfrågan fått mottaga en skrivelse, innefattande ett formligt anbud, vilket är av följande innehåll:

»Häri genom få vi vördsamt erbjuda oss att på samma villkor, som varit gällande för 1912 års riksdagsprotokoll, utföra sättning, tryckning och häftning av riksdagsprotokollen för åren 1913, 1914 och 1915, och förbinda vi oss att utan övertidsersättning inom 24 timmar efter sista manuskriptets mottagande till vederbörande kammars kansli avlämna 500 ex. av protokollen, häftade och skurna, samt resterande upplaga inom ytterligare 24 timmar, med tillägg i varje fall av 29 timmar vid inträffande sön- eller haldag, allt under förutsättning:

att avtal träffas för nämnda tre år och avser båda kamrarnas samtliga protokoll;

att manuskriptet är fullt läsbart och anordnat så, att detsamma utan att klippas kan fördelas på flera sättare;

att för varje gång senast 3 timmar i förväg underrättelse lämnas oss, när manuskriptet är att förvänta, och

att, med hänsyn till lagen angående kvinnors nattarbete, leverans icke behöver ske mellan kl. 7 e. m. och kl. 9 f. m.

Påkallas korrigerings mot en gång avlämnat manuskript, eller förekommer annat arbete, som icke finnes upptaget i kontraktet, beräknas kostnaderna härför efter samma normer, som legat till grund för kontraktet i övrigt.

Vidare få vi erbjuda oss att mot en ersättning av högst 1 kr. per sida eller del därav under 1 år ombesörja korrekturläsningen av riksdagsprotokollen med iakttagande av samma noggrannhet som hittills, men under förutsättning att särskild promemoria rörande stavningen tillhandahålles oss. Är manuskriptet icke överensstämmande med den avlämnade promemorian, kunna vi icke garantera, att icke misstag någon gång kunna förekomma.

Mot övertidsersättning, beräknad enligt kontraktet, erbjuda vi oss att, efter rekvisition, i den mån sådant är möjligt, afkorta leveranstiden.

Strejk, lockout eller annan force majeure fritager från förbindelser om leveranstid och dylikt.

Det arbete, som tilldelas oss enligt detta anbud, får icke medtagas i beräkningen vid fördelningen av arbetet på bihang till Riksdagens protokoll, vilket arbete bör tilldelas oss i samma proportion, som övriga boktryckerier.»

Av anbudet framgår, att den snabbare tryckning av protokollen, som däruti erbjudes, skulle verkställas utan någon förhöjning i de nuvarande kostnaderna och att likaledes häftningen av protokollen skulle utföras av tryckeriet för samma pris, som nu gottgöres den av Riksdagen för ändamålet anlitate bokbindaren. Beträffande korrekturläsningen har ersättningen för tryckeriets ombesörjande av densamma icke bestämt fixerats i anbudet, som endast anger att priset icke skulle överstiga 1 krona för sida eller sålunda 16 kronor för ark. Det torde emellertid vara utsikt till att uppgörelse om ersättning efter en något lägre beräkningsgrund skall kunna träffas. — Om man utgår från 1912 års protokoll, vilka för båda kamrarna utgjorde tillsammans i det närmaste 400 ark, skulle ersättningen till tryckeriet för korrekturläsning, beräknad efter det ifrågasatta maximipriset av 16 kronor för ark, belöpa sig till omkring 6,400 kronor. Någon avsevärd häremot svarande

nedsättning i kostnaderna för Riksdagens tryckeriexpedition synes icke kunna ställas i utsikt, enär, på sätt föreståndaren för nämnda expedition i sitt ovan återgivna yttrande anfört, personalen därstädes knappast torde kunna minskas i följd av överflyttandet från expeditionen av protokollens korrekturläsning.

De av kanslirådet Vougt och sekreteraren Hedrén föreslagna åtgärder, varigenom protokollen skulle kunna, uppsatta och reviderade, av kansliet avlämnas på morgonen 2:a dagen efter plenum, eller då helgdag mellankommer, 3:e dagen efter plenum, skulle enligt Hedréns här ovan meddelade beräkningar medföra en ökad kostnad av 14,780 kronor, varav arvoden till ökad personal 6,480 kronor och ersättning för renskrivning 8,300 kronor. Då kostnaden för tryckningstidens nedbringande till 24 timmar, med erforderlig förlängning då helgdag inträffar, kan på grund av det lämnade anbudet beräknas till högst 6,400 kronor, finner man att samtliga kostnaderna för den ifrågasatta reformens genomförande enligt det framlagda förslaget beräknats belöpa sig till en summa av omkring 21,000 kronor.

Vad av kanslirådet Vougt och sekreteraren Hedrén föreslagits i syfte att förkorta tiden för kansliernas arbete med uppsättandet och reviderandet av anförandena i kamrarna synes fullmäktige icke giva anledning till någon erinran, och få fullmäktige alltså tillstyrka förslaget i denna del. Likaledes finna fullmäktige en uppgörelse i fråga om tryckningen av protokollen enligt de i Norstedt & Söners anbud angivna grunder, vilken uppgörelse komme att medföra betydlig tidsbesparing, vara synnerligen lämplig och anse, att en sådan åtgärd kan vidtagas oberoende av övriga framställda förslag. Fullmäktige hava emellertid icke ansett sig böra vidtaga en så genomgripande förändring, innan kamrarna fattat beslut i den fråga, som nu är föremål för utredning.

För vinnande av önskvärd skyndsamhet i publicerandet av kamrarnas protokoll är det givetvis nödvändigt att minska tiden för de uppsatta yttrandenas justering av vederbörande talare, vilken tid nu är bestämd till 4 dygn för Första kammaren och 3 dygn för Andra kammaren men i verkligheten stundom utsträcker längre. Det av kanslirådet Vougt och sekreteraren Hedrén uppgjorda förslaget avser att minska denna justeringstid till ett dygn och överensstämmer i detta hänseende med vad som förordats av motionären i Första kammaren. Nämnda kammares tillfälliga utskott har emellertid i sitt utlåtande i ämnet uttalat tvivelsmål, huruvida ett dygns justeringstid kunde anses

vara tillräcklig, särskilt med hänsyn därtill att ett stort antal kammarledamöter under största delen av riksdagstiden äro strängt upptagna av utskottsarbete och dylikt. Fullmäktige kunna ej heller undgå att hysa betänkligheter mot en så stor inskränkning av justeringstiden som den sålunda föreslagna och anse, att man lämpligen bör stanna vid justeringstidens begränsning till två dygn (söckendagar). Huru under denna av fullmäktige förordade förutsättning förhållandena komme att ställa sig beträffande protokollen för onsdags- och lördagsplena, framgår av nedanstående tablå, varuti såväl de vedertagna veckodagarna och timmarna för kamrarnas sammanträden blivit iakttagna som ock avseende fästats vid den förlängning i tryckningstiden, som, för så vitt kostnaderna för övertidsarbete skola undvikas, föranledes av inträffande söndag. (Det bör påpekas att den ordinarie arbetstiden vid tryckerierna upphör klockan 2 eftermiddagen dagen före sön- eller helldag).

2 dygns justeringstid

onsdagsprotokollen

lördagsprotokollen

uppsatta och reviderade

av kansliet fredag kl. 10 f. m. — tisdag kl. 10 f. m.

justerade av talarna... måndag kl. 10 f. m. — torsdag kl. 10 f. m.

justering i kammaren tisdag kl. 3 e. m. — fredag kl. 3 e. m.

färdigtryckta i en upp-

laga av 500 ex. onsdag kl. 4 e. m. — måndag kl. 11 f. m.

Fullmäktige hava icke förbisett, att protokollen för onsdags- och lördagsplena skulle kunna bliva publicerade lika snart, även om justeringstiden bestämdes till tre dygn. Beträffande sammanträden på andra veckodagar komme däremot en sådan utsträckning av justeringstiden att föranleda dröjsmål med publiceringen av protokollen. Med avseende härå och då två dygn synas vara en fullt tillräcklig justeringstid, hava fullmäktige ansett sig icke böra tillstyrka, att en längre tid anslås för ändamålet.

För jämförelse vilja fullmäktige även meddela en tablå beträffande protokollen för onsdags- och lördagsplena under förutsättning av endast *ett dygns justeringstid*.

uppsatta och reviderade

av kansliet fredag kl. 10 f. m. — tisdag kl. 10 f. m.
 justerade av talarna... lördag kl. 10 f. m. — onsdag kl. 10 f. m.
 justering i kammaren » kl. 11 f. m. — » kl. 11 f. m.
 färdigtryckta i en upp-
 laga av 500 ex. måndag kl. 5 e. m. — torsdag kl. 12 f. m.

Såväl i ordningsstadgan för Första kammaren som i arbetsordningen för Andra kammaren är för närvarande stadgat, att de uppsatta yttrandena skola avlämnas i vederbörandes kammars kansli att där under viss tid finnas tillgängliga för genomläsning och justering av ledamöterna. Inom Andra kammaren förfar man ock i överensstämmelse härmed, men i Första kammaren har utbildat sig den praxis, att yttrandena av kansliet utsändas till vederbörande talare för justering. Det av kanslirådet Vougt och sekreteraren Hedrén framlagda förslaget går nu ut på att, i sammanhang med justeringstidens förkortning, sistnämnda förfarande skulle få tillämpning beträffande båda kamrarna. Enligt förslaget skulle yttrandena utskrivas i två exemplar, varav det ena utsändes till vederbörande talare med anmodan att inom utsatt tid till kansliet återställa yttrandet justerat, vid påföljd att detsamma i annat fall befordras till tryckning efter det i kansliet kvarblivna duplettexemplaret. — I Andra kammarens arbetsordning är redan nu föreskrivet att, om ledamot icke inom stadgad tid justerat, sitt yttrande, detsamma ändock anses såsom justerat. För att undgå uppskov med tryckningen torde det vara nödvändigt att en sådan föreskrift finnes och med bestämdhet tillämpas. Stadgande härom synes därför ock böra införas i Första kammarens ordningsstadga. Vad åter angår frågan, huruvida de uppsatta yttrandena böra tillsändas talarna för genomläsning och justering, eller om de endast skola vara för ändamålet tillgängliga i kammarens kansli, synas visserligen beaktansvärda skäl tala för det förstnämnda förfaringssättet, men då även vissa olägenheter kunna anses vara förenade med detsamma i jämförelse med det senare alternativet, vilket överensstämmer med vad för båda kamrarna nu är stadgat, hava fullmäktige funnit sig icke hava anledning föreslå någon förändring i hithörande föreskrifter. — Under alla förhållanden synes det emellertid vara lämpligt, att yttrandena utskrivas i två exemplar.

Genomförandet av de förändrade anordningar, som fullmäktige sålunda ansett sig böra tillstyrka, påkallar, vad Första kammaren angår, vissa ändringar i 14 § av den för kammaren gällande ordningsstadgan; och få fullmäktige med avseende härå framlägga följande förslag till ändrad lydelse av nämnda paragraf:

§ 14.

1:o. Vid kammarens sammanträde före sekreteraren protokoll, upptagande överläggningssämen, namnen å dem, som yttra sig, talmannens yttranden och propositioner, utgången av omröstning, där sådan äger rum, och kammarens beslut. Detta protokoll skall å
(nu: *sjunde dagen*) *fjärde söckendagen* därefter, om kammaren då sammanträder, eller i motsatt händelse vid kammarens näst därefter inträffande sammanträde av sekreteraren uppläsas och av kammaren justeras.

Justeringen av kammarens vid riksdagens slut ojusterade protokoll verkställas inför kammarens av Stockholms stad utsedda ledamöter. Tillkännagivande om tiden för justeringen införes i Post- och inrikes tidningar, för den händelse att kammarens övriga ledamöter önska därvid vara tillstädes.

2:o. Yttranden, som ledamöter vid kammarens sammanträde avgiva, skola, så vitt ske kan, ordagrant av särskilda, för sådant ändamål anställda tjänstemän
(nu: *tredje dagen*) upptecknas och sist *andra söckendagen* därefter klockan 10 förmiddagen, försedda med uppsättarens namnteckning, avlämnas i kammarens kansli, där de *till*
(nu: *under näst följande fyra dagar*) *andra söckendagen därefter klockan 10 förmiddagen* böra
(Tillägg.) } *finnas för genomläsning tillgängliga. Ledamot, som före utgången av nämnda tid justerar sitt yttrande, göra därå anteckning om verkställd justering; annan ledamot dock obetaget att påkalla särskild justering därav inför kammaren vid det i 1 mom. omförmälda tillfälle. Har ledamot icke inom stadgad tid justerat sitt yttrande, anses detsamma ändock såsom av honom justerat. Ytt-*

randena böra därefter med protokollet ofördröjligen till trycket befordras.

Stockholm den 19 december 1912.

H. Cavalli.

Otto M. Höglund.

W. Odelberg.

G. F. Östberg.

Emil Kinander.

Axel Ekman.

G. Lagerbjelke.

H. Sederholm.

Till Riksdagens Andra kammare.

I en vid 1912 års riksdag — — — — (text lika med sid. 1—15 här framom) — — — — i två exemplar.

Genomförandet av de förändrade anordningar, som fullmäktige sålunda ansett sig böra tillstyrka, påkallar, vad Andra kammaren angår, vissa ändringar i 15 § av den för kammaren gällande arbetsordningen; och få fullmäktige med avseende härå framlägga följande förslag till ändrad lydelse av mom. 2:o och 4:o av nämnda paragraf:

§ 15.

(nu: *sjätte dagen*) 2:o) Omförmälda protokoll skall å *fjärde söckendagen* därefter, om kammaren då sammanträder, eller i motsatt händelse vid kammarens näst därefter inträffande sammanträde av sekreteraren uppläsas samt, sedan kammaren detsamma godkänt, förses med talmannens anteckning därom.

(nu: *tredje dagen*) 4:o) Yttrande, som ledamot under överläggning i ett ärende avgivit, skall sist *andra söckendagen* därefter klockan 10 förmiddagen finnas för genomläsning tillgängligt i kammarens kansli och för sådant ändamål där förbliva till *andra söckendagen därefter klockan 10 förmiddagen*. Ledamot, som före utgången av

nämnda tid justerar sitt yttrande, göra därå anteckning om verkställd justering; annan ledamot dock obetaget att påkalla särskild justering därav inför kammaren vid det i 2 mom. omförmälda tillfälle. Har ledamot icke inom stadgad tid justerat sitt yttrande, (nu: såsom justerat) anses detsamma ändock såsom av honom justerat. Yttrandena böra därefter med protokollet ofördröjligen till trycket befordras.

Stockholm den 19 december 1912.

	<i>H. Cavalli.</i>	
<i>Otto M. Höglund.</i>	<i>W. Odelberg.</i>	<i>G. F. Östberg.</i>
<i>Emil Kinander.</i>	<i>Axel Ekman.</i>	<i>G. Lagerbjelke.</i>

H. Sederholm.